

Sabiedriskās apspriešanas rezultāti
Ēku darba grupas sanāksme 24.03.2026.

Lietotie krāsu apzīmējumi:

- komentārs ņemts vērā. - komentārs pieņemts zināšanai. - komentārs netiek ņemts vērā.

Saņemtie komentāri		EM komentārs
2026.03.19. Ekodoma (Gatis Žogla)	Pirmajā nodaļā pie ēku fonda vispārīga raksturojuma un pielikumos norādītas esošo ēku kopējās grīdu platības dzīvojamā fondā. Šeit norādītās platības ir ievērojami mazākas nekā platības, kuras iegūstamas izmantojot datus no VZD publicētās datu bāzes par ēku fondu ar apkures labiekārtojumu Latvijā. Plānā norādīts, ka kopā dzīvojamais fonds sastāv no 177,67 tūkst. ēku ar kopējo grīdas platību 45,69 milj. m². VZD datubāzē iekļautas 274,5 tūkst. dzīvojamās ēkas ar kopējo grīdas platību 84,97 milj.m². Līdz ar to atšķirība ir ļoti būtiska. Plāna pielikumos ir norādītas arī nedzīvojamo ēku platības un skaits. Šeit atšķirības ar VZD apkurināmo ēku datubāzi ir izteikti mazākas. Līdz ar to nepieciešams pārskatīt plānā norādītos dzīvojamo ēku skaita un platību datus, jo šis ir viens no galvenajiem parametriem, kas ietekmēs visu turpmāko plāna izstrādi. Plāna 37.lpp. ir tabula ar budžeta izdevumu prognozi. Saskaņā ar tabulā norādīto līdz 2030.gadam plānotie izdevumi ir 1019,89 miljoni EUR jeb 1 miljards EUR. Sākotnējās aplēses, lai sasniegtu Ēku energosnieguma direktīvā noteiktos mērķus liecina, ka nepieciešamais finansējuma apjoms ēku energoefektivitātei varētu būt krietni lielāks. Līdz ar to ir jautājums, kur tiks meklēts un iegūts pārējais nepieciešamais finansējums. Rodas arī neskaidrība par to kā var tikt prognozēti budžeta izdevumi, ja vēl nav zināms, cik reāli būs nepieciešamo izdevumu apjoms, jo pie tā vēl tiek tikai strādāts (cik saprotu, tas varētu parādīties plāna 4.nodaļā, kas vēl ir izstrādes stadijā). Vai nebūtu vispirms jānoskaidro, kas tieši ar ēkām ir jādara, cik tas varētu izmaksāt un tad plānot budžetus un izdevumus?	Pieņemts zināšanai. Datu atšķirības nosaka izmantotie datu atlases kritēriji. Pieņemts zināšanai. Renovācijas plāna 3.3. nodaļā ir aprakstīta pašreizējā ekonomiski stimulējošā rīcībpolitika 2025.-2030. gadam. Savukārt trūkstošais finansējums ES klimata mērķu sasniegšanai ir uzskatāms par valsts līmeņa risināmu jautājumu.

	Ēku energosnieguma direktīva atsaucas uz izmaksoptimālu ēku atjaunošanu, bet faktiski ēku atjaunošana jau labu laiku ir izmaksu ziņā nepamatota (ir lētāk ēku neatjaunot un maksāt vairāk par enerģiju 30 gadus nekā ēku atjaunot (lielas investīcijas) un maksāt mazāk par enerģiju nākamos 30 gadus). Rodas jautājums - ko darīt šādā situācijā, ja ēku atjaunošana ir ekonomiski nepamatota un principā sanāk, ka tā nebūtu jāveic, jo ar enerģijas ietaupījumu nav atgūstamas atjaunošanas darbu investīcijas. Informācijai - nesen noslēdzās ES Life projekts, kuru uzrakstījām un vadījām mēs no Latvijas (SIA Ekodoma) un kura laikā mēs izstrādājām pieeju un aprēķina metodiku tam kā energoefektivitātes pasākumu izvērtēšana ņemt vērā ieguvumus ne tikai no enerģijas ietaupījuma, bet arī tos ieguvumus, kas nav tiešā veidā saistīti ar enerģijas ietaupījumu (piemēram, ēkas nekustamā īpašuma vērtības pieaugums, vizuālā izskata uzlabojums, komforta pieaugums, CO2 izmaksas, u.c.). Nepieciešamības gadījumā varu par to pastāstīt sīkāk, jo bez šāda veida metodikas izmantošanas ēku atjaunošana vienkārši nav pamatojama.	Pieņemts zināšanai. Direktīva (ES) 2024/1275: “izmaksoptimāls līmenis” ir energosnieguma līmenis, kas rada viszemākās izmaksas aplēstajā kalpošanas laikā, kur: a) viszemākās izmaksas aprēķina, ņemot vērā: i) attiecīgās ēkas kategoriju un izmantojumu; ii) ar enerģiju saistītās investīciju izmaksas, kuru pamatā ir oficiālas prognozes; iii) apkopes un ekspluatācijas izmaksas, tostarp enerģijas izmaksas, ņemot vērā siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu izmaksas; iv) enerģijas izmantojuma vidiskās un ar veselību saistītās eksternalitātes; v) attiecīgā gadījumā ieņēmumus no objektā uz vietas saražotās enerģijas; vi) attiecīgā gadījumā atkritumu apsaimniekošanas izmaksas; un b) aplēsto kalpošanas laiku nosaka katra dalībvalsts, un tas nozīmē vēl atlikušo aplēsto ēkas kalpošanas laiku, ja energosnieguma prasības ir noteiktas visai ēkai kopumā, vai arī aplēsto būves elementa kalpošanas laiku, ja energosnieguma prasības ir noteiktas attiecībā uz būves elementiem.
	Ir vairāki jautājumi par to kā fiziski dabā izskatīsies renovācijas pases, GSP aprēķins un citas lietas, bet cik noprotu tas varētu tikt risināts ar grozītiem vai jauniem MK noteikumiem.	Pieņemts zināšanai (nav skatāms Renovācijas plāna tvērumā).
	Ņemot vērā, ka tagad EM ir pasūtījis daļas no plāna izstrādi kā ārpakalpojumu (SIA Ekodoma arī piedalījās šajā iepirkumā, bet neuzvarēja), tad ir ieteikums izveidot pētījuma izstrādes vadības grupu, kas uzraudzītu pētījuma izstrādi un tā gaitu (saskaņā ar 2013.gada 3.janvāra MK noteikumu Nr.1 "Kārtība, kādā publiska persona pasūta pētījumus" 21.punktu). Šajā vadības grupā būtu ieteikums iekļaut pārstāvjus no ēku energoauditoriem, ēku apsaimniekotājiem, arhitektiem, LSGŪTIS un citām organizācijām, kas tiks tieši ietekmētas no šī plāna izstrādes un tā rezultātiem.	Pieņemts zināšanai. Pētījuma izstrādi uzrauga EM BPD un sabiedriskā apspriešana šobrīd notiek Ēku darba grupas ietvaros.
	Kopsavilkums ar galvenajām lietām - (1) plānā norādītos dzīvojamo ēku skaita un platību datus būtu jāpārbauda, lai pārlicinātos, ka tie ir korekti; (2) liela problēma ir tā, ka ēku atjaunošanas izmaksas ir tik augstas, ka ēku atjaunošana ir ekonomiski nepamatota, līdz ar to jāsaprot, kā rīkoties šajā gadījumā; (3) nepieciešamās investīcijas direktīvas prasību īstenošanai ir ārkārtīgi lielas, kas var nozīmēt to, ka faktiski prasības nav izpildāmas.	Pieņemts zināšanai. Datu korekcijas nav plānots veikt, jo datu atlase VZD veikta pēc noteiktiem atlases kritērijiem. Ekonomiski izdevīgs ≠ Finansiāli izdevīgs nav viens un tas pats, tāpēc svarīgi izprast izmantoto vērtēšanas pieeju. Trūkstošais finansējums ES klimata mērķu sasniegšanai ir uzskatāms par valsts līmeņa risināmu jautājumu.
2026.03.19.	4.tabula (37.lpp) “Budžeta izdevumu prognoze ēku energoefektivitātes paaugstināšanas, siltumnīcefekta gāzu	Netiek ņemts vērā.

FM (Ruta Konstante)	emisiju samazināšanas, atjaunojamo energoresursu veicināšanas un enerģētiskās nabadzības mazināšanas pasākumu īstenošanai 2025. – 2030. gadam (milj. EUR)”. Piezīmēs pie minētās tabulas norādīts, ka budžeta izdevumi ietver ES fondu finansējumu un valsts budžeta līdzfinansējumu. Tomēr, pārskatot tabulā kolonnā “Kopā” norādītās summas, konstatējams, ka tās neatbilst šobrīd normatīvajos aktos noteiktajam pieejamajam publiskajam finansējumam. Piemēram, pasākumam 2.1.1.4. “Energoefektivitātes paaugstināšana valsts ēkās” kopējie budžeta izdevumi norādīti 85,49 milj. EUR apmērā, savukārt MKN pieejamais finansējums ir 87,65 milj. EUR. 2.1.1.5. “Klimata neitrāli risinājumi profesionālās izglītības iestāžu un koledžu izglītības programmās, vidē un infrastruktūrā” budžeta izdevumi norādīti 18,85 milj. EUR, savukārt MKN pieejamais finansējums ir 19,14 milj. Līdzīga nesakritība konstatējama arī attiecībā uz citiem tabulā iekļautajiem pasākumiem un investīcijām. Ņemot vērā konstatēto neatbilstību, lūdzam pārskatīt tabulā norādītās summas un nodrošināt to atbilstību spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem vai sniegt papildu skaidrojumu sadalā “Piezīmes” par tabulā ietvertajiem budžeta izdevumiem. Tāpat lūdzam skaidrot, no kāda tieši avota šie dati tika ņemti (“Datu avots: aprēķināts un izveidots pēc FM datiem uz 02.03.2026. un Sociālā klimata fonda plāna 2026.–2032. gadam.” Pēc tabulas nosaukuma un arī atšifrējumā zem tabulas, nav saprotams, kas tieši tiek attēlots tabulā. Tāpat lūdzam tabulā skaidri norādīt finansējuma avotus, proti - vai tabulā atspoguļotais finansējums ir ES fondu finansējums, valsts budžeta finansējums vai to kopsumma.	4.tabula (37.lpp) atspoguļo faktisko budžeta prognozi 2025.-2030. gadam nevis MK noteikumos norādīto plānoto publisko finansējumu visa plānošanas perioda ietvaros. Terminu skaidrojums veikts 4.tabulas piezīmēs. Savukārt 4.nodaļa atspoguļo ES mērķu sasniegšanai nepieciešamās kopējās investīcijas.
	AF pasākums 1.2.1.1.i. (45.lpp.)“Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošana un pāreja uz atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju izmantošanu”. Lūdzam precizēt norādīto informāciju “Sasniedzamais rādītājs līdz 2026. gada 31. decembrim: kopējais primārās enerģijas samazinājums daudzdzīvokļu mājās ar uzlabotu energoefektivitāti 14 423 MWh/gadā”, jo atbilstoši MNK Nr.460 6.punktā norādītajai informācijai - atbalsta programmas ietvaros sasniegams mērķis līdz 2026. gada 31. augustam kopējais primārās enerģijas samazinājums daudzdzīvokļu mājās ar uzlabotu energoefektivitāti ir 14 423 MWh gadā;	Ņemts vērā un precizēts mēnesis.
	AF pasākums 1.2.1.4.i. (48.lpp.) Atbilstoši MK 17.03.2026. sēdē apstiprinātajiem MKN grozījumiem: - nosaukumu precizēt uz “Energoefektivitātes uzlabošana valsts sektora ēkās”, t.sk. jāpārskata un jāveic korekcijas visā renovācijas plānā pie 1.2.1.4.i.; - precizēt radītāja izpildes termiņu līdz 2026.gada 31.jūlijam. Papildus vēršu uzmanību, ka saskaņā ar MKN norādīto minētais termiņš attiecas uz radītāju “projektu īstenošanas rezultātā sasniegts kopējās primārās enerģijas patēriņa samazinājums valsts ēkās vismaz 3875 MWh gadā”. Nacionālais rādītājs ir jāsasniedz investīcijas ietvaros.	Ņemts vērā un precizēts.
	Nekustamā īpašuma nodoklis (minēts Plāna projekta 35.-36.lpp). Plāna projektā minēts, ka “Pastāvošās nekustamā īpašuma nodokļa politikas ietvaros ēkas rekonstrukcija vai atjaunošana parasti palielina tās kadastrālo vērtību, kas savukārt var izraisīt attiecīgā nekustamā īpašuma nodokļa maksājuma pieaugumu ēkas īpašniekiem.” Vēršam uzmanību, ka nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumi ir paredzēti kā instruments nodokļu politikas mērķu īstenošanai, sniedzot atbalstu iedzīvotājiem ar zemiem ienākumiem (trūcīgām un maznodrošinātām personām) un sociāli mazāk aizsargātiem iedzīvotājiem (ģimenēm ar bērniem, pensionāriem, personām ar invaliditāti). Turklāt pašvaldībām jau tagad ir tiesības savos saistošajos noteikumos noteikt nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumus, nosakot labvēlīgākus nosacījumus tā saņemšanai (t.sk.energoefektīvam nekustamajam īpašumam), ievērojot atbildīgas budžeta plānošanas principu, saskaņā ar kuru pašvaldība salāgo	Ņemts vērā un precizēts.

	savus pienākumus ar to izpildei nepieciešamajiem līdzekļiem. Piedāvājam minēto Plāna projekta tekstu aizstāt ar tekstu “Pastāvošā nekustamā īpašuma nodokļa politika dod iespēju pašvaldībām veidot mērķētāku nekustamā īpašuma nodokļa politiku, nosakot atšķirīgas nekustamā īpašuma nodokļa likmes vai piemērojot nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumus attiecībā uz energoefektīvām ēkām (piemēram, noteikt nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumus ēkām, kam ir energosertifikāts “A+” u.tml.), tādējādi veicinot ilgtspējīga nekustamā īpašuma fondu pašvaldības administratīvajā teritorijā”, sasaistot to ar pārējo tekstu.	
	Komercedarbības atbalsts. Ja Plāns saturēs informāciju par pasākumiem, kuriem atbalsts piešķirams no publiskajiem līdzekļiem un kuriem sniegtais atbalsts pirmšķietami varētu kvalificēties kā komercedarbības atbalsts, aicinām papildināt Plānu ar informāciju (piemēram, Plāna 4.nodaļu 4. Investīciju vajadzību, budžeta avotu un administratīvo resursu izklāsts), ka, plānojot un ieviešot šādus atbalsta pasākumus, tie tiks vērtēti komercedarbības atbalsta kontroles kontekstā. Ja vienlaikus izpildīsies visas Komercedarbības atbalsta kontroles likuma 5.pantā minētās pazīmes, pasākumi ir jāievieš, piemērojot atbilstoša komercedarbības atbalsta regulējuma nosacījumus.	Pieņemts zināšanai. Katrs pasākums tiek vērtēts atbilstoši attiecīgo MK noteikumu izvirzītajām prasībām un sasniedzamajiem mērķiem. Tāpat 3.3.nodaļā norādīts katra pasākuma specifiskais atbalsta mērķis.
	12.lpp., 4. attēlā, “d” grafikā ir minēts, ka dati ir atspoguļoti kā indekss, kur 2015.g. rādītājs ir 100. Lūdzām pārbaudīt vai viss ir pareizi, jo 2015.g. visi četri rādītāji atšķiras gan sava starpa, gan no 100.	Ņemts vērā un precizēts.
	Sadaļā 1.3.1 “Enerģētiskās nabadzības skartie iedzīvotāji” (no 15.lpp.) ir minēti četri rādītāji. Trīs no tiem ir Mājsaimniecību (* vai iedzīvotāju) īpatsvars procentos, kuras - naudas trūkuma dēļ nevarēja atļauties uzturēt siltu mājokli - naudas trūkuma dēļ nevarēja atļauties segt komunālo pakalpojumu rēķinus, īri vai atmaksāt kredītu * mitinās mājoklī ar nepiemērotiem apstākļiem Izskatās, ka sadaļā trūkst secinājumi vai paskaidrojumi kā interpretēt rezultātus. Kādā veidā rādītāji ir saistīti sava starpā? Pirmajā acu uzmetienā izskatās, ka trīs augstāk minēti rādītāji ir saistīti un dinamikai un tendencēm jābūt līdzīgam, taču faktiski atšķirības ir būtiskās. Piemēram, 2015.g. vairāk nekā 30% no Mājsaimniecībām Lietuva "naudas trūkuma dēļ nevarēja atļauties uzturēt siltu mājokli", tomēr tikai 10% "naudas trūkuma dēļ nevarēja atļauties segt komunālo pakalpojumu rēķinus, īri vai atmaksāt kredītu". Bet Latvijas gadījumā tas atbilstoši ir 15% un 18%.	Pieņemts zināšanai. Tie ir dažādi rādītāji ar atšķirīgu metodoloģiju un papildus skaidrojumu, kam visa pamatā ir kopīga cēloņproblēma, un tā ir - iedzīvotāju zemā maksātspēja (aprakstīts 1.1.nodaļā). Rādītājs “<i>naudas trūkuma dēļ nevarēja atļauties uzturēt siltu mājokli</i>” atspoguļo mājsaimniecību īpatsvaru, kas finansiālu grūtību dēļ nevarēja nodrošināt pietiekami siltu mājokli. Tātad mājsaimniecības dzīvoja vēsos un pietiekami neapkurinātos mājokļos, tādējādi taupot un atliekot naudu pārtikai, medicīnai, komunālo maksājumu un kredīta apmaksai, u.c. vajadzību nodrošināšanai, tādējādi arī ietekmējot (samazinot) rādītāja “<i>naudas trūkuma dēļ nevarēja atļauties segt komunālo pakalpojumu rēķinus, īri vai atmaksāt kredītu</i>” vērtības. Rādītāji ir saistīti, bet lai tos padziļinātāk analizētu nav pieejamu papildus rādītāju un tas nav arī Renovācijas plāna mērķis. Renovācijas plāna mērķis ir identificēt galvenās pamatproblēmas un rast risinājumus ES kopējo mērķu labākai sasniegšanai.
	Lūdzām pārbaudīt terminu izmantošanu, jo atbilstoši “Enerģētikas likumam” ir “atjaunīgie energoresursi” nevis “atjaunojamie energoresursi”.	Ņemts vērā un precizēts, izņemot aprakstos par ES fondu pasākumiem, jo tur saskaņā ar attiecīgo pasākumu MK noteikumiem tiek lietots termins “atjaunojamie”.

	Sadaļā 1.3.2 “Energoresursu pieejamība” (19.lpp.), kur ir sadalījums pa reģioniem, būtu vērts minēt iespējas un ierobežojumus, kuri pastāv reģionos. Kā iespējamie piemēri: Latgales reģionā uz X% platības nav iespējams / nav atļauts būvēt vēja ģeneratorus, tomēr pastāv potenciāls HES būvēšanai “tādās” pilsētas uz Daugavas upes; HES būvēšana citās upes ir ierobežota ar “tik lielu” jaudu, vai ir aizliegta saistībā ar “kaut ko”. Saules paneļu izmantošanai ierobežojumi nepastāv neviena reģionā.	Nemts vērā un papildināts.
	2.1. sadaļā pirmajā paragrāfa (24.lpp.) ir minēts “Saskaņā ar direktīvu visām jaunbūvēm līdz 2030. gadam vajadzētu būt bezemisiju ēkām”. Lūgums to izlabot, jo direktīvas 2024/1275 7.1.b. pants nosaka, ka visām jaunbūvēm vajadzētu būt bezemisiju ēkām no 2030.gada 1.janvāra. Tas arī ir norādīts 13.attēlā.	Nemts vērā un precizēts.
	“Dzīves cikla GSP aprēķins” (25.lpp.). Lūgums izlabot “no 01.01.2028. – visām jaunbūvēm. ” uz “no 01.01.2030. – visām jaunbūvēm.” (saskaņā ar direktīvas 2024/1274 7. 2.b.pantu).	Nemts vērā un precizēts.
	26.lpp. Zem “Minimālie energosnieguma standarti” ir informācija par 16% un 26% robežvērtībām. Lūdzām paskaidrot, par ko ir runa (informācija atkārtojās 60.lpp.)	Pieņemts zināšanai. Minimālie energosnieguma standarti paskaidroti Renovācijas plāna 2.1. nodaļā un papildus tiks izstrādāti 6. nodaļā.
	26.lpp. norādīts, “ja tas ir tehniski un ekonomiski iespējams”. Kā tas ir regulēts un kāda veidā ir iespējams izmantot tādu argumentu (jāpierada, ar pārbaudēm un konkrēto dokumentu aizpildīšanu)? Vai pastāv risks, ka norādot, ka tas nav “tehniski un ekonomiski iespējams”, tas faktiski būtu iespējams?	Pieņemts zināšanai. Renovācijas plāna 2.1. nodaļā aprakstītas direktīvas prasības un izņēmumi. Šobrīd noris aktīvs darbs pie Direktīvas prasību pārņemšanas.
	Lūdzam prasībām, kurām termiņš jau ir pagātnē, iekļaut izpildes datus (piemēram 29.lpp. ir “līdz 31.12.2024”, un iespējams, ka dokumenta publicēšanas datumā 29.05.2026 arī būs pagātnē).	Netiek ņemts vērā. Renovācijas plāna 2.1. nodaļā aprakstītas Direktīvas prasības ES kopējo mērķu sasniegšanai nevis transponēšanas mehānismi un to izpilde.
	Lūdzam izvērtēt iespēju papildināt plānu ar informāciju par "tukšo dzīvokļu" problēmu daudzdzīvokļu ēkās. “Tukšie dzīvokļi” arī patērē siltumenerģiju un samazina iespējamus ieguvumus mājāsaimniecībām no renovācijas.	Netiek ņemts vērā. Renovācijas plāna 1.1. nodaļā jau sniegta informācija, ka aptuveni ~30% ēkas tehnisku un/vai ekonomisku apsvērumu dēļ nav lietderīgi atjaunot.
	Nemot vērā, ka ir plānots papildināt 4.sadaļu par investīciju vajadzībām, lūdzam izvērtēt iespēju 4. tabulā (37.lpp.) vai citā vietā, iekļaut informāciju par kopējiem prognozētiem izdevumiem / investīcijām minētiem pasākumiem, lai būtu redzams arī sagaidāmais privātai finansējums.	Netiek ņemts vērā. Renovācijas plāna 4. tabulā atspoguļota Finanšu ministrijas sniegtā faktiskā budžeta prognoze 2025.-2030. gadam. Finanšu ministrijas rīcībā nav datu par privātā līdzfinansējuma apmēru katra pasākuma ietvaros. Investīciju avoti detalizētāk aprakstīti Renovācijas plāna 4. nodaļā.
2026.03.24. Finanšu nozares asociācija (Agnese Brašmane)	Paldies par ieguldīto darbu Nacionālā ēku renovācijas plāna sagatavošanā! Labi apzināties, ka dokumenta izstrāde ministrijā bija sarežģīts process, tāpēc augsti novērtējam paveikto. Atvainojos, ka viedokli nosūtu pēc norādītā termiņa. Tāpat saprotu, ka šo viedokli šodienas sanāksmē vairs neizskatīsim. Vienlaikus nozares pārstāvji labprāt tiktos ar ministrijas pārstāvjiem, lai pārrunātu galvenos aspektus un iespējamās risinājumus. Tuvākajā laikā sazināšos ar ministrijas pārstāvjiem par šādu iespēju. Kopumā renovācijas plāns sniedz labu pārskatu par situāciju un ES prasībām, kā arī korekti identificē galvenos šķēršļus ēku renovācijas jomā. Vienlaikus no finanšu sektora skatpunkta tas vairāk izskatās pēc esošās situācijas apraksta, nevis skaidra rīcības plāna, kā sasniegt nepieciešamo renovācijas apjomu.	Pieņemts zināšanai.

	No finanšu nozares puses būtiskākais izaicinājums ir finansēšanas modelis. Renovācija Latvijā šobrīd lielā mērā balstās uz publisko, īpaši ES fondu, finansējumu, kas rada nepastāvīgu attīstību un tā saukto “stop-go” efektu. Tas kavē projektu plānošanu, neveicina stabila tirgus veidošanos un ilgtermiņā palielina izmaksas. Lai nodrošinātu nepārtrauktu renovācijas procesu, nepieciešams prognozējams un ilgtspējīgs finansēšanas ietvars, kas papildina publisko finansējumu ar privātā kapitāla piesaisti. Būtiski ir arī tas, ka pie esošajiem nosacījumiem daudzi projekti nav pietiekami ekonomiski pievilcīgi iedzīvotājiem. Tas tieši ietekmē arī finansēšanas pieejamību — bez mērķētiem risinājumiem, kas uzlabo projektu atmaksājamību un samazina riskus, banku iesaiste lielākā apjomā būs ierobežota. Līdz ar to riska sadales jautājums ir izšķirošs, un tā risināšanai nepieciešami konkrēti instrumenti, piemēram, garantiju mehānismi vai procentu likmju atbalsts. Tāpat plāns korekti identificē kapacitātes trūkumu projektu sagatavošanā un vadībā. Praksē tas nozīmē, ka iedzīvotājiem un dzīvokļu īpašnieku biedrībām bieži vien trūkst zināšanu un resursu, lai projektus virzītu. Mūsu ieskatā kvalitatīva projektu sagatavošana un profesionāla vadība ir priekšnoteikums, lai projekti būtu finansējami un realizējami bez būtiskiem riskiem. Kopumā jāsecina, ka, lai sasniegtu izvirzītos mērķus, būtiski pietrūkst konkrētas un prognozējamās finansēšanas arhitektūras, īpaši attiecībā uz banku iesaisti. Attiecīgi sagaidām, ka plāna turpmākajā izstrādē tiks stiprināta tieši praktiskā rīcības dimensija, nodrošinot nepārtrauktu, prognozējamu un tirgū balstītu renovācijas procesu.	Pieņemts zināšanai. Minētā situācija ir zināma, taču tās ilgtermiņa prognozējamību ierobežo ES fondu finansējuma plānošanas un pieejamības cikliskums. Pieņemts zināšanai. Minētā situācija ir zināma, un vadības līmenī ir skatīti dažādi atbalsta mehānismi un risinājumi. Jautājums risināms starpministriju sadarbības ietvaros ar valdības atbalstu. Pieņemts zināšanai. Problēma zināma. Altum pieejams finansiāls atbalsts projektu sagatavošanā un vadībā. Pieņemts zināšanai. ES fondu atbalsts šobrīd ir būtisks renovācijas virzītājspēks, bez kura plašāka renovācijas viļņa uzsākšana būtu apgrūtināta iedzīvotāju maksātspējas dēļ.
2026.03.24. KEM (Kristiāna Paula Dzene, Raimonds Kass, Līva Zvirgzdiņa)	Ministrija augsti novērtē Ekonomikas ministrijas uzsāktu darbu pie spēkā esošā Nacionālā ēku renovācijas plāna pārskatīšanas un ēku sektora izvērtēšanas. Vienlaicīgi Ministrija, lai sniegtu visaptverošu viedokli par Plānu un potenciālo ietekmi uz Aktualizētā Nacionālā enerģētikas un klimata plāna 2021. – 2030. gadam mērķu sasniegšanu, vērš uzmanību, ka šobrīd Plānā nav iekļautas sekojoša informācija: 1) dzīvojamo ēku fonda pakāpeniskas renovācijas nacionālās trajektorijas; 2) detalizēts izvērtējums par Plāna īstenošanai nepieciešamajām investīcijām, finansējuma avotiem un atbalsta instrumentiem; 3) informācijas par administratīvo kapacitāti un īstenošanas mehānismiem; 4) ekspluatācijas siltumnīcefekta gāzu emisiju robežvērtībām un gada primārās enerģijas pieprasījuma robežvērtībām jaunām vai renovētām bezemisiju ēkām; 5) aplēsēm par sagaidāmo enerģijas ietaupījumu un plašākiem ieguvumiem, tostarp iekštelpu vides kvalitātes uzlabojumiem. Ministrija vērš uzmanību, ka Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2023/2413 3. pants paredz, ka Plāns ietver visaptverošu un strukturētu informāciju par ēku fonda pakāpenisku dekarbonizāciju, nepieciešamajiem investīciju apjomiem, finansējuma avotiem, īstenošanas mehānismiem, kā arī sagaidāmajiem energoefektivitātes un klimata ieguvumiem. Papildus Ministrija aicina Ekonomikas ministriju izvērtēt iespēju Plānā iekļaut analīzi par Eiropas Parlamenta un Padomes 2023. gada 13. septembra direktīvas 2023/1791 6. pantā noteiktā 3% renovācijas mērķa izpildes trajektoriju publiskajām ēkām un šī mērķa sasniegšanai potenciāli nepieciešamo finansējumu un tā avotus. Ministrija ir atvērta turpmākai diskusijai ar Ekonomikas ministriju par Plāna pilnveidošanu.	Pieņemts zināšanai. Ekonomikas ministrija jau sākotnēji nosūtīta Renovācijas plāna projektu publiskai apspriešanai rakstiski informēja, ka Renovācijas plāns atrodas izstrādes un pilnveides procesā (t.sk., attiecīgi minētās sadaļas), un tā gala versiju paredzēts sagatavot iesniegšanai Eiropas Komisijai līdz 31.12.2026.
	Ierosinājums pārskatīt visu nodaļu struktūru un nosaukumus, lai tie precīzi atbilstu saturam. Piemēram,	Netiek ņemts vērā. Nodaļu struktūra un nosaukumi

attiecīgo nodaļu nosaukumos nevajadzētu ietvert liekus vārdus kā “pārskats” vai “izklāsts” tā vietā, piemēram, “Nacionālā ēku fonda attīstība”.	atbilst plāna saturam un ir izstrādāti saskaņā ar Eiropas Komisijas direktīvā un vadlīnijās noteiktajām prasībām.
Aicinām visā dokumentā izmantot terminu "atjaunīgie" energoresursi/enerģija u.t.t.	Netiek ņemts vērā. Renovācijas plānā termini “atjaunīgie” un “atjaunojamie” lietoti atbilstoši attiecīgā oriģinālā datu avotā izmantotajai terminoloģijai.
Ievērojot to, ka Aktualizētajā Nacionālajā enerģētikas un klimata plānā 2021.-2030. gadam enerģētiskās nabadzības mazināšanai iekļauts pasākums (pasākuma kods 3.2.3.5.) - <i>Daudzdzīvokļu ēku energoefektivitātes darbību ietvaros sniegt atbalstu enerģētikas nabadzības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem</i> , kura rezultatīvais rādītājs norādīts, ka - <i>Atbalsts sniegts vismaz 2017 mājāsaimniecībām</i> , kā arī Ministru kabineta 2024.gada 17.decembra noteikumu Nr.880 "Atbalsta programmas nosacījumi energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu īstenošanai daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās" anotācijā pie iznākumu rādītājiem norādīti 1597 dzīvokļu īpašumi, kuros dzīvo enerģētiskās nabadzības riskam pakļautas personas, un minētajā programmā jau ir saņemts maksimālais skaits atbalsta saņemšanas pieteikumu, lūdzam Plānā ietvert minēto programmas rezultatīvo rādītāju sasniegšanas rezultātus.	Netiek ņemts vērā. Renovācijas plāna 1.3. nodaļa “Enerģētiskā nabadzība” ir datu analīze par enerģētisko nabadzību ES un Baltijas valstīs no 2015.-2024. gadam nevis ES fondu pasākumu sasniegto rezultātu analīze.
Lūdzam pārliecināties, vai Latvijā enerģijas izdevumus par mājokli iedzīvotāju kopējos tēriņos nevarētu tikt noteikti gados pēc 2022. gada (izdevumu īpatsvars noteikti ir audzis visā ES).	Netiek ņemts vērā. Renovācijas plāna 1.3.1. nodaļā “Enerģētiskās nabadzības skartie iedzīvotāji” analizēti Eiropas Komisijas obligāti noteiktie rādītāji pēc jaunākajiem pieejamiem Eurostat un CSP datiem.
Lūdzam svītrot Plāna 23.lpp. pēdējo rindkopu (skatīt zemāk). Rindkopā minētais bija vienreizējs politikas pasākums, un šobrīd attiecīgi tas nevar tikt uzskatīts par politikas pasākumu, no kura ir iespējams atteikties un tādā veidā iegūt līdzekļus citu budžeta vajadzību nodrošināšanai. Turklāt, neskaitot jau esošās atbalsta programmas CSA, energokopien un aktīvo lietotāju atbalstam, būtiskas investīcijas ražošanas jaudās nav plānots atbalstīt, jo šādam solim jau būtu negatīva ietekme uz konkurenci atbilstošajās enerģētikas apakšnozarēs. KEM neapstrīd, ka šāda apjoma investīcijām mājokļu renovācijā un enerģijas zudumu samazināšanā mājokļos, ir pozitīva ietekme uz lietotāju izmaksām par enerģiju, bet tām tomēr nebūs tieša ietekme uz energoapgādes sistēmas stiprināšanu.	Ņemts vērā un precizēts.
GSP (GWP) pats par sevi nav “rādītājs ēkai”, bet gan raksturlielums konkrētai siltumnīcefekta gāzei, kas parāda tās ietekmi uz globālo sasilšanu salīdzinājumā ar CO ₂ noteiktā laika periodā (parasti 100 gados). Tekstā tas tiek lietots kā gala rādītājs ēkas līmenī, kas nav korekti. Līdz ar to formulējums “dzīves cikla GSP ir rādītājs, kas kvantificē ēkas globālās sasilšanas potenciāla devumu” ir neprecīzs — pareizāk būtu teikt, ka tas ir dzīves cikla novērtējuma (LCA) rezultāts, kas izteikts CO ₂ ekvivalentos, izmantojot GWP koeficientus. GWP netiek “apvienots” ar emisijām, kā teikts tekstā. Drīzāk: 1) vispirms aprēķina dažādu gāzu emisijas (CO ₂ , CH ₄ , N ₂ O u.c.), 2) tad tās pārrēķina CO ₂ ekvivalentos, izmantojot GWP faktoros. Frāze “globālās sasilšanas potenciāla devums” attiecībā uz ēku var būt maldinoša — ēka pati par sevi “nerada GWP”, bet rada emisijas, kuru ietekme tiek izteikta CO ₂ ekv.	Pieņemts zināšanai. Renovācijas plāna 2.1. nodaļā sniegts īss apraksts par direktīvas prasībām ES kopējo mērķu sasniegšanai.
25.lpp pie “Dzīves cikla GSP aprēķins” norādīts kļūdainais datums visām jaunbūvēm. Dokumentā runā par GWP aprēķiniem, bet nav atrodama vieta, kur ir minēts kā šādi aprēķini tiks veikti līdz ar	Daļēji ņemts vērā. Datums precizēts. GSP aprēķina metodika nav skatāma Renovācijas plāna tvērumā.

	to nav iespēja to komentēt. Ievērojot to, ka Aktualizētajā Nacionālajā enerģētikas un klimata plānā 2021.-2030. gadam enerģētiskās nabadzības mazināšanai iekļauts pasākums (pasākuma kods 3.2.3.5.) - <i>Daudzdzīvokļu ēku energoefektivitātes darbību ietvaros sniegt atbalstu enerģētikas nabadzības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem</i>, kura rezultatīvais rādītājs norādīts, ka - <i>Atbalsts sniegts vismaz 2017 mājāsaimniecībām</i>, kā arī Ministru kabineta 2024.gada 17.decembra noteikumu Nr.880 "Atbalsta programmas nosacījumi energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu īstenošanai daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās" anotācijā pie iznākumu rādītājiem norādīti 1597 dzīvokļu īpašumi, kuros dzīvo enerģētiskās nabadzības riskam pakļautas personas, un minētajā programmā jau ir saņemts maksimālais skaits atbalsta saņemšanas pieteikumu, lūdzam Plānā ietvert minēto programmas rezultatīvo rādītāju sasniegšanas rezultātus. EKII pasākumi; MF pasākumi - ierosinājums neveidot mākslīgu vispārīgu tekstu, bet sagalbāt tādu pat pieeju kā iepriekšējās sadaļās. Informācija par EKII projektu konkursiem pieejama https://ekii.lv/index.php?page=konkursi_lv Atkarībā no tā cik vecus konkursus vajag iekļaut tādu info var arī sagatavot. Šobrīd aktuāls ir tikai EKII- 8.	
	Ierosinājums pārskatīt nodaļu struktūru un nosaukumus, lai tie precīzi atbilstu saturam. Piemēram, 3.3.1. apakšnodaļā ir ietverti pasākumi SEG mazināšanai, bet tos atbilstošāk būtu iekļaut 3.3.2. apakšnodaļā, jo klimatneitralitāte tieši saistīta ar SEG emisiju apjomu. Piemēram, apakšnodaļa 3.3.2 "Pasākumi klimatneitralitātes uzlabošanai" korektāk būtu "Pasākumi virzībai uz klimatneitralitāti" vai tml., jo klimatneitralitāti pašu par sevi mēs neuzlabojam, mēs uz to tiecamies.	Netiek ņemts vērā. Renovācijas plānā 3.3.1. nodaļā pasākumi strukturizēti pēc SAM mērķiem. Vairāki pasākumi vienlaikus ir vērsti gan uz energoefektivitāti, gan arī emisiju samazināšanu, un tos nav iespējams nodalīt.
	Sociālā Klimata fonda plāns 2026.-2032.gadam ir izstrādes stadijā, ņemot vērā EK sniegtos komentārus.	Pieņemts zināšanai.
	NEKP nav finansējuma avots/dokuments salīdzinot ar visiem pārējiem.	Netiek ņemts vērā. Renovācijas plāna 3.3.1. nodaļā minēts, ka enerģētiskās nabadzības mazināšana Latvijā galvenokārt tiek īstenota sociālās politikas ietvaros, kā arī izmantojot SKF atbalsta programmas. ES fondu atbalsts tiek virzīts caur ES kohēzijas politikas programmu 2021.–2027. gadam, Taisnīgas pārkārtošanās teritoriālo plānu, Latvijas Atveseļošanas fonda plānu, Sociālā klimata fonda plānu 2026.–2032. gadam un atbilstoši Latvijas Nacionālajam enerģētikas un klimata plāna 2021.–2030. gadam. NEKP netiek minēts kā finansējuma avots, bet gan kā stratēģiskās plānošanas dokuments, kas nosaka enerģētikas un klimata politikas mērķus, prioritātes un rīcības virzienus.
	Visi SKF plānā minētie pasākumi ir izstrādes stadijā un informācija ir indikatīva.	Pieņemts zināšanai.
	Lūdzam precizēt C1.B.II. pasākumu "Atbalsts mazaizsargātām mājāsaimniecībām maza mēroga energoefektivitātes pasākumu īstenošanai un privātmāju atjaunošanai" uz "KEM", ņemot vērā, ka par Sociālo klimata fondu atbildīgā iestāde ir KEM.	Ņemts vērā un precizēts.
	Lūdzam precizēt budžeta izdevumus sadalījumā pa gadiem šādā redakcijā C1.B.II. pasākums "Atbalsts mazaizsargātām mājāsaimniecībām maza mēroga energoefektivitātes pasākumu īstenošanai un privātmāju atjaunošanai":	Pieņemts zināšanai. ES fondu pasākumu finansējums 2025.-2030. gadā tiks precizēts līdz 2026. gada beigām.

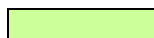
	2027 - 10 000 000; 2028- 40 000 000; 2029 - 60 000 000; 2030 - 60 000 000; 2031 - 18 639 573	
	Lūdzam precizēt 2.1.1.3. pasākuma nosaukumu šādā redakcijā "AER izmantošana un energoefektivitātes paaugstināšana centralizētajā siltumapgādē un aukstumapgādē". Pasākuma mērķi aicinām precizēt šādā redakcijā: turpināt energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumus centralizētajā siltumapgādē un aukstumapgādē, kas ir papildinoši ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.–2020. gada plānošanas perioda darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 4.3.1. specifiskajā atbalsta mērķī "Veicināt energoefektivitāti un vietējo AER izmantošanu centralizētajā siltumapgādē" veiktajām investīcijām. Pasākuma mērķgrupu lūdzam papildināt ar: siltumenerģijas vai aukstumenerģijas pakalpojumu sniedzēji vai ražotāji. Atbalstāmās darbības lūdzam precizēt šādā redakcijā: - centralizētās siltumapgādes vai aukstumapgādes ražošanas avota būvniecība vai pārbūve; - jaunu bezemisiju iekārtu un atjaunīgās siltumenerģijas vai aukstumenerģijas ražošanas iekārtu iegāde; - jaunu siltumenerģijas vai aukstumenerģijas akumulācijas iekārtu iegāde; - elektroenerģijas ražošanas un uzkrāšanas iekārtu iegāde un uzstādīšana; - tādu iekārtu iegāde un uzstādīšana, kas nepieciešamas sekundāro energoresursu atgūšanai no ražošanas tehnoloģiskajiem procesiem; - gaisu piesārņojošo vielu emisiju attīrīšanas iekārtu iegāde un uzstādīšana; - centralizētās siltumapgādes vai aukstumapgādes pārvades un sadales sistēmas pārbūve vai būvniecība, tai skaitā jaunu pieslēgumu būvniecība un siltummezglu izbūve. Koģenerācijas stacijas lūdzam svītrot, ņemot vērā, ka atbalsta programma neparedz šādu atbalstāmo darbību. Nosacījumus lūdzam precizēt norādot, ka atbalstam var pieteikties: - centralizētās siltumapgādes vai aukstumapgādes pakalpojuma sniedzējs, kas ir reģistrēts vienā vai vairākos Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas attiecīgās enerģijas ražotāju vai tirgotāju reģistros; - ir licencēts siltumenerģijas vai aukstumenerģijas pārvades un sadales komersants; -iesniedz dokumentu, kas apliecina centralizētās siltumapgādes vai aukstumapgādes pakalpojumu sniegšanu. Pēdējās divas atbalstāmās aktivitātes lūdzam svītrot, ņemot vērā, ka iepriekšējā komentārā ir uzskaitītas visas atbalstāmās darbības. Lūdzam svītrot sasniedzamos rādītājus, ņemot vērā, ka iepriekšējā komentārā ir uzskaitītas visas atbalstāmās darbības; lūdzam svītrot, ņemot vērā, ka centralizētās siltumapgādes atbalsta programmā nav paredzēti šādi rādītāji.	Netiek ņemts vērā, jo nav norādīts pamatojums. Renovācijas plānā pasākuma apraksts veidots pēc spēkā esošiem MK noteikumiem Nr. 336.
	Lūdzam papildināt SKF pasākumu C1.B.11. ar sadaļu: "Pasākumam pieejamais finansējums - 188 639 573 euro." Lūdzam svītrot "un modernizēt ēku tehniskās sistēmas", ņemot vērā, ka atbalsts ir plānots maza mēroga energoefektivitātes pasākumu veikšanai. Lūdzam precizēt šādā redakcijā: maza mēroga energoefektivitātes pasākumu veikšanai. Lūdzam precizēt sasniedzamos rādītājus šādā redakcijā: "Atbalstīto māsaimniecību skaits: 10 948." Vēršam uzmanību, ka atbilstoši aktuālākajai SKF plāna versijai vairs netiek izdalīts sasniedzamais rādītājs privātmājām un dzīvokļiem, kā arī kopējais rādītājs ir precizēts.	Netiek ņemts vērā, jo nav norādīts pamatojums. Renovācijas plānā pasākuma apraksts balstīts uz 02.07.2025. Latvijas Sociālā klimata fonda plānā 2026.–2032. gadam norādīto informāciju. Informācija vēl tiks pārbaudīta un precizēta līdz 2026. gada beigām.

	Lūdzam svītrot primārās enerģijas patēriņa ietaupījumu, ņemot vērā, ka aktualizētajā SKF plānā vairs netiek neparedzēts šāds rādītājs. Lūdzam precizēt šādā redakcijā: 2027. gada II ceturksnim. Vēršam uzmanību, ka SKF laika grafikā ir notikušas korekcijas.	
--	--	--

Sabiedriskās apspriešanas rezultāti

Ēku darba grupas sanāksme 02.06.2026. un Būvniecības padomes sēde 04.06.2026.

Lietotie krāsu apzīmējumi:

- komentārs ņemts vērā.

- komentārs pieņemts zināšanai.

- komentārs netiek ņemts vērā.

Saņemtie komentāri		EM komentārs
2026.06.01. FM (Edvards Cīrulis, Antra Tamane, Ruta Konstante)	Lūgums izvērtēt nepieciešamību iekļaut plānā rīcību, kas tiks darīts ar tām mājāsaimniecībām, kuras dzīvo ēkas, kuras netiks atjaunotas un ar laiku kļūs bīstamas dzīvošanai.	Pieņemts zināšanai. Renovācijas plānā atbilstoši ES <i>Direktīvas 2024/1275</i> un EK izvirzītajām prasībām, jānorāda tikai tā rīcībpolitika un pasākumi, kas attiecas uz nacionālā ēku fonda atjaunošanu. Latvijā nav ieviesta politika, kas paredzētu neatjaunotu daudzdzīvokļu ēku masveida nojaukšanu. Tomēr, ja ēka kļūst bīstama ekspluatācijai, pašvaldība var noteikt drošības pasākumus, ierobežot tās izmantošanu vai galējā gadījumā lemt par ēkas konservāciju vai nojaukšanu.
	Aptuveni 30% ēkas tehnisku un/vai ekonomisku apsvērumu dēļ nav lietderīgi atjaunot. Lūdzam precizēt, par kādām ēkām šeit ir runa - dzīvojamām, nedzīvojamām, vai visām.	Ņemts vērā un precizēts.
	Ieteiktu pievienot skaidrojumu, kas ir domāts ar centralizēto apkuri un kas ir centrālā apkure, lai ikvienam lasītājam būtu skaidrs.	Ņemts vērā un precizēts.
	Lūgums izvērtēt, vai 3.d. attēlam nav papildus nepieciešams skaidrot informāciju un cēloņus. Pirmšķietami liekas aizdomīgi rādītāji, ņemot vērā, ka Latvijai ir izteikti zems iedzīvotāju blīvums un tā cīnas ar depopulāciju. Domājams, ka augstais rādītājs varbūt varētu būt izskaidrojams ar ES standartiem par m ² uz 1 mājāsaimniecības locekli.	Pieņemts zināšanai. Enerģētiskā nabadzība ir daudzdimensionāla parādība, tādēļ tās raksturošanai un novērtēšanai tiek izmantoti vairāki savstarpēji papildinoši rādītāji, kas atspoguļo dažādus tās aspektus. Enerģētisko nabadzību galvenokārt nosaka zemu mājāsaimniecības ienākumu, augstu enerģijas izmaksu un zemas mājokļa energoefektivitātes kombinācija, kas ierobežo mājāsaimniecības spēju nodrošināt nepieciešamos enerģijas pakalpojumus. Detalizētāk analizēt rādītāju vērtību cēloņus nav Renovācijas plāna mērķis un tvērums.
	Lūgums izvērtēt, vai 5.a. attēlam nav nepieciešams sniegt papildus informāciju. Liekas dīvaini, ka Latvija, kurā ir tuvāk ziemeļiem nekā vairums ES dalībvalstu un kurai ir viens no zemākajiem IKP uz 1 iedz. pēc pirktspējas paritātes ir krietni labāks rādītājs nekā vidēji ES. Lūgums papildus informāciju arī sniegt arī citās līdzīgās vietās.	Pieņemts zināšanai. Enerģētiskā nabadzība ir daudzdimensionāla parādība, tādēļ tās raksturošanai un novērtēšanai tiek izmantoti vairāki savstarpēji papildinoši rādītāji, kas atspoguļo dažādus tās

		aspektus. Enerģētisko nabadzību galvenokārt nosaka zemu mājāsaimniecības ienākumu, augstu enerģijas izmaksu un zemas mājokļa energoefektivitātes kombinācija, kas ierobežo mājāsaimniecības spēju nodrošināt nepieciešamos enerģijas pakalpojumus. Detalizētāk analizēt rādītāju vērtību cēloņus nav Renovācijas plāna mērķis un tvērums.
	Lūgums izvērtēt, vai 5.attēla tekstā nav nepieciešams ievietot precizējošo informāciju par datiem, jo starp 5.a) attēlu un 6.a) attēlu ir neloģiskas atšķirības Lietuvas datos. Pagājušajā sanāksmē tika norādīts, ka šie dati ir iegūti aptaujās, tādēļ ir subjektīvi, līdz ar tie ir jāinterpretē/jāizmanto uzmanīgi.	Pieņemts zināšanai. Enerģētiskā nabadzība ir daudzdimensionāla parādība, tādēļ tās raksturošanai un novērtēšanai tiek izmantoti vairāki savstarpēji papildinoši rādītāji, kas atspoguļo dažādus tās aspektus. Enerģētisko nabadzību galvenokārt nosaka zemu mājāsaimniecības ienākumu, augstu enerģijas izmaksu un zemas mājokļa energoefektivitātes kombinācija, kas ierobežo mājāsaimniecības spēju nodrošināt nepieciešamos enerģijas pakalpojumus. Detalizētāk analizēt rādītāju vērtību cēloņus nav Renovācijas plāna mērķis un tvērums.
	Lūgums skaidrot, kā 7.a attēlā un 7.b attēlā iedzīvotāji ES, Lietuvā un Igaunijā ar zemiem ienākumiem var % mazāk tērēt nekā vid. ES, Lietuvā un Igaunijā? Datu ieguves atšķirība, atbalsta mehānismi?	Pieņemts zināšanai. Enerģētiskā nabadzība ir daudzdimensionāla parādība, tādēļ tās raksturošanai un novērtēšanai tiek izmantoti vairāki savstarpēji papildinoši rādītāji, kas atspoguļo dažādus tās aspektus. Enerģētisko nabadzību galvenokārt nosaka zemu mājāsaimniecības ienākumu, augstu enerģijas izmaksu un zemas mājokļa energoefektivitātes kombinācija, kas ierobežo mājāsaimniecības spēju nodrošināt nepieciešamos enerģijas pakalpojumus. Detalizētāk analizēt rādītāju vērtību cēloņus nav Renovācijas plāna mērķis un tvērums.
	Lūgums izvērtēt, vai pie 2.1. nodaļas nebūtu jāvērtē jauno prasību ietekme uz renovācijas kopējām cenām. Saredzam, ka atsevišķas prasības varētu to sadārdzināt, kas ietekmē visas prognozes uz ko balstīti ir tālākās nākotnes prognozes.	Pieņemts zināšanai. Renovācijas plāns jāizstrādā atbilstoši ES <i>Direktīvas 2024/1275</i> un EK izvirzītajām prasībām. Ņemot vērā datu un informācijas trūkumu, kā arī Renovācijas plāna izstrādei atvēlēto ierobežoto laiku, šādu aprēķinu šobrīd nav iespējams veikt.
	Lūgums izvērtēt, vai 2.2. nodaļā nav nepieciešams papildināt ar informāciju, kura norādītu pie kāda līmeņa ir novērojama sektora pārkaršanas pazīmes.	Ņemts vērā un precizēšanā. Renovācijas plāna projekta 1.2.2. nodaļā “Nozares kapacitāte” sniegts vispārējs apraksts par nozares kapacitāti, kas līdz

		2026. gada beigām vēl tiks precizēts un pamatots ar datu analīzi.
	Ņemot vērā, ka jau šobrīd ir kapacitātes trūkums, kas noved pie ievērojamas inflācijas, vai tik apjomīgs pieaugums 2.2. nodaļā (it sevišķi periodā 2040-2050), neradīs sektora pārkaršanu? Lūgums izvērtēt, vai plānā nevajadzētu arī noteikt par cik vajadzētu celt esošo kapacitāti, lai nodrošinātu plāna izpildi un kā to plāno panākt.	Ņemts vērā un precizēšanā. Renovācijas plāna projekta 1.2.2. nodaļā “Nozares kapacitāte” sniegts vispārējs apraksts par nozares kapacitāti, kas līdz 2026. gada beigām vēl tiks precizēts un pamatots ar datu analīzi.
	Pasākumam 2.1.1.2. jāsvīturo pēdējās divas atbalstāmās darbības, jo tās attiecas uz pasākumu 6.1.1.4. un neatbilst MK noteikumu Nr.155 “ <i>Atbalsta programmas noteikumi uzņēmējdarbības zaļināšanai, atjaunīgo energoresursu izmantošanai un energoefektivitātes paaugstināšanai</i> ” regulējumam, ko apliecina 38.2., 30. un 34. punkts, saskaņā ar kuriem šīs darbības tiek finansētas atbilstoši de minimis vai VGAR 41. panta nosacījumiem, kas pasākumā 2.1.1.2. netiek piemēroti.	Ņemts vērā un precizēts.
	ERAF pasākuma 2.1.1.4. “Energoefektivitātes paaugstināšana valsts ēkās” rezultāta rādītājs: primārās enerģijas gada patēriņš vismaz 23 506 MWh/gadā. Vārds “vismaz” var radīt pārpratumu. Ja enerģijas ietaupījums ir lielāks, vai tad rezultatīvais rādītājs nav sasniegts?. Lūdzam izvērtēt iespēju rediģēt formulējumu un izvairīties no vārda “vismaz” arī citos pasākumos.	Netiek ņemts vērā. Termins lietots atbilstoši attiecīgā pasākuma MK noteikumiem.
	4. nodaļu skatīt saistībā ar sektora pārkaršanas riskiem 2040-2050 periodā.	Pieņemts zināšanai. Renovācijas plāna projekta 1.2.2. nodaļā “Nozares kapacitāte” sniegts vispārējs apraksts par nozares kapacitāti, kas līdz 2026. gada beigām vēl tiks precizēts un pamatots ar datu analīzi. Savukārt 4. nodaļā sniegts apraksts par nacionālā ēku fonda atjaunošanu atbilstoši ES Direktīvas 2024/1275 prasībām neņemot vērā nozares kapacitāti.
	Pieceja plāna veidošanai izskatās sekojoši: ir tik daudz ēkas, vajag renovēt 62% (=100-30-1-3-4), tāpēc vajag renovēt tik daudz procentus tāda periodā. Lai to izdarītu, ir nepieciešams tik daudz naudas līdzekļu. Šeit tiek ignorēts aspekts, ka cilvēku skaits valstī pēc prognozēm samazinās. Ja tāda tendence turpināsies, kādā momentā ēku / dzīvokļu piedāvājums būs būtiski lielāks nekā pieprasījums. Ņemot vērā resursu pieejamību, varbūt vērts mērķēt uz mazāku “renovēto ēku” skaitu, bet efektīvāko to izmantošanu? Kā teorētiskais piemērs – 10 ‘pustukšu’ renovēto ēku vietā veikt renovāciju 7-8 ēkās un nodrošināt, ka cilvēki pārvietosies no tiem 2-3 nerenovētām uz renovētām. Sasniegt kādu X% energoefektīvo ēku var ne tikai ar renovāciju un jauno ēku būvēšanu, bet arī nojaucot / iekonservējot daļu no neefektīvām ēkām.	Pieņemts zināšanai. Renovācijas plāna projekta 3. pielikumā aprakstīta metodika, t.sk. iekļaujot aprēķinos iedzīvotāju skaita izmaiņas.
	Pagaidām 4. sadaļa beidzas ar “ES fondu finansējums ir viens no galvenajiem investīciju avotiem ēku fonda atjaunošanai Latvijā, nodrošinot iespējas samazināt ēku enerģijas patēriņu, uzlabot to tehnisko stāvokli un paaugstināt iedzīvotāju dzīves kvalitāti. Bez ES fondu finansējuma ēku renovācijas temps Latvijā būtiski samazinātos un stagnētu.” Varbūt vajadzētu analizēt šādu faktu, ka liela daļa no ES fondu finansējuma ēku renovācijai tiek veidota no ieņēmumiem par emisiju kvotām (un no oglekļu nodokļiem), un, jo tuvāk klimatneitralitātes sasniegšanai, jo mazāk šo līdzekļu būs pieejami, kas veido pretējo dinamiku plānotām investīcijām ēku renovācijā.	Pieņemts zināšanai. Renovācijas plāna projekta 4. nodaļā aprakstītas investīciju vajadzības, bet 3.3.2. nodaļā - emisijas kvotu tirdzniecības sistēma. Renovācijas plāna struktūru un saturu nosaka Direktīvas 2024/1275 prasības.
2026.06.01. VARAM	Plāna sadaļā “Ievads” ir norādīts, ka “Nacionālais ēku renovācijas plāns ir vidēja termiņa plānošanas dokuments”, bet noprotams, ka plāns būs spēkā no 2027. gada sākuma. Vērtējot pēc plāna darbības termiņa,	Pieņemts zināšanai. Saskaņā ar direktīvu reizi 5 gados katrai dalībvalstij jāsigatavo nacionālais ēku

(Maija Kamoliņa)	tas vairāk atbilst īstermiņa plānošanas dokumentam, tāpēc no VARAM puses būtu ieteikums paredzēt konkrētāku rīcību plānošanu.	renovācijas plāns un tas jāiesniedz EK. Renovācijas plāna rīcībpolitika un pasākumi paredzēti 2025.-2030. gadam, vienlaikus atspoguļojot sasniedzamās mērķvērtības 2035., 2040. un 2050. gadam.
	Plānā varētu plašāk analizēt un iekļaut konkrētas rīcības, kas vērstas uz pašvaldībām un reģioniem, jo iepazīstoties ar plānā apkopoto informāciju, var secināt, ka pašvaldību un reģionu rīcībā ir resurss/potenciāls nozares sekmīgākai attīstībai. Kā viens no priekšlikumiem rīcībai iespējama renovācijas plānu integrēšana reģionu un vietējā līmenī, pārņemot ārvalstīs plaši izmantotu pieeju, kas veicina mērķtiecīgāku un vietējām vajadzībām atbilstošāku ēku renovācijas pasākumu īstenošanu.	Pieņemts zināšanai. Saskaņā ar Direktīvu 2023/1791 dalībvalstīm katru gadu jārenovē vismaz 3% no publisko struktūru īpašumā esošo ēku kopējās grīdas platības, lai tās kļūtu par gandrīz nulles enerģijas vai bezemisiju ēkām. Lēmums par attiecīgā plānošanas dokumenta izstrādi ir katras pašvaldības kompetencē.
2026.06.02. KEM (Kristiāna Paula Dzene, Līva Zvirgzdiņa)	Vēršam uzmanību uz nepieciešamību Plāna projekta saskaņotībai ar NEKP, kura izstrādē Ekonomikas ministrija definēja ēku renovācijas mērķrādītājus un piekrita tiem, apstiprinot NEKP. Ņemot vērā iepriekš minēto, Ministrija uztur iepriekš pausto viedokli un paplašina pasākumus sasaistei ar NEKP pasākumiem: • 3.2.3.2. Nodrošināt dzīvojamo māju, daudzdzīvokļu ēku vai nedzīvojamo ēku / būvju pieslēgšanos pie efektīvas CSAS ēku renovāciju ietvaros, t.sk. atbalsta programmu ietvaros, rezultatīvais rādītājs - no jauna pie efektīvas CSAS pieslēgtas vismaz 50 ēkas; • 3.2.3.3. Noteikt pienākumu pieslēgt valsts un pašvaldību īpašumā esošās ēkas efektīvām CSAS, kur tas ir ekonomiski pamatoti, rezultatīvais rādītājs - efektīvai CSA pieslēgtas vismaz 50 ēkas; • 3.2.3.4. Uzlabot daudzdzīvokļu ēku energoefektivitāti, t.sk. atbalsta programmu ietvaros, rezultatīvais rādītājs - atjaunotas vismaz 2000 daudzdzīvokļu ēkas; • 3.2.3.5. Daudzdzīvokļu ēku energoefektivitātes darbību ietvaros sniegt atbalstu enerģētikas nabadzības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem, rezultatīvais rādītājs - atbalsts sniegts vismaz 2017 mājāsaimniecībām; • 3.2.3.6. Īstenot kvartālu renovāciju (ēku energoefektivitātes uzlabošana kvartālu mērogā), t.sk. atbalsta programmu ietvaros, rezultatīvais rādītājs - atjaunoti vismaz 4 kvartāli; • 3.2.3.7. Uzlabot daudzdzīvokļu ēku energoefektivitāti vienkāršotu atbalsta programmu ietvaros, rezultatīvais rādītājs - atjaunotas vismaz 500 ēkas; • 3.2.3.8. Uzlabot privātmāju energoefektivitāti, t.sk. atbalsta programmu ietvaros, rezultatīvais rādītājs - renovētas vismaz 5000 ēkas. Uzskaitītie un Ekonomikas ministrijas izvirzītie un apstiprinātie pasākumi paredz vismaz 7500 ēku atjaunošanu (2500 daudzdzīvokļu ēkas un 5000 privātmājas), 100 ēku pieslēgšanu efektīvai CSAS, 4 kvartālu atjaunošanu un atbalstu 2017 mazaizsargātām mājāsaimniecībām, izrietoši Ministrija lūdz iekļaut šo pasākumu skaidru izpildi un plānoto finansējuma piesaisti Plāna projektā.	Ņemts vērā un precizēts. Renovācijas plāna projekta 4. tabulā norādīta rīcībpolitikas pasākumu sasaiste ar NEKP pasākumiem.
	Ministrija joprojām uztur iebildumu par termina “atjaunīgie” energoresursi/enerģija u.t.t. lietošanu Plāna projektā un tā pielikumos, jo termins izriet no spēkā esoša Enerģētikas likuma un ir saistošs dažādu nozaru politikas veidotājiem, tai skaitā mājokļu un ēku.	Ņemts vērā un precizēts.
	Ministrija uztur izteiktos komentārus attiecībā uz nepieciešamajiem precizējumiem plānotajā Sociālā klimata fonda (turpmāk – SKF) investīcijā C1.B.II. pasākums “Atbalsts mazaizsargātām mājāsaimniecībām maza mēroga energoefektivitātes pasākumu īstenošanai un privātmāju atjaunošanai” (precīzas redakcijas lūdzam	Ņemts vērā un precizēts.

	skatīt pielikumā izteiktajos komentāros). Vēršam uzmanību, ka š.g. 19. maija Ministru kabineta sēdē ir pieņemts lēmums par SKF plāna apstiprināšanu (Protokollēmuma Nr. 28 47. §), līdz ar to lūdzam precizēt Plāna projektu atbilstoši apstiprinātajā SKF plānā ietvertajai informācijai.	
	Lūdzam papildināt Plāna projektu 3.3. apakšsadaļas “Ekonomiski stimulējošā rīcībpolitika” 3.3.1.sadaļas “Pasākumi ēku energoefektivitātes paaugstināšanai, siltumnīcefekta gāzu emisiju mazināšanai, atjaunojamo energoresursu veicināšanai un enerģētiskās nabadzības mazināšanai” 3.3.1.1. punktu “Specifiskā atbalsta mērķa 2.1.1. “Energoefektivitātes veicināšana un siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana” pasākumi” ar informāciju par Ministrijas pārziņā esošo atbalstu 2.1.1.3. pasākuma “AER izmantošanai un energoefektivitātes paaugstināšanai centralizētajā siltumapgādē un aukstumapgādē” (2.1.1.3. pasākums) otrajā atlases kārtā.	Ņemts vērā un precizēts.
	Vienlaikus lūdzam papildināt arī 4. tabulu “Budžeta izdevumu prognoze ēku energoefektivitātes paaugstināšanas, siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas, atjaunīgo energoresursu veicināšanas un enerģētiskās nabadzības mazināšanas pasākumu īstenošanai 2025. – 2030. gadam (milj. EUR)” ar informāciju par 2.1.1.3. pasākuma otrās kārtas finansējumu (lūdzam skatīt pielikumā pievienotos komentārus).	Netiek ņemts vērā. Renovācijas plāna projekta 4.tabula atspoguļo faktisko budžeta prognozi 2025.-2030. gadam nevis MK noteikumos norādīto plānoto publisko finansējumu visa plānošanas perioda ietvaros. Terminu skaidrojums veikts tabulas piezīmēs. Renovācijas plāna projekta 4. tabulā jau sākotnēji tika norādīta budžeta prognoze pasākuma 1. un 2. kārtai ņemot vērā FM iesūtīto informāciju uz 02.03.2026.
	Lūdzam papildināt Plāna projekta 4. pielikumu ar Ministrijas atbalsta pasākumu (lūdzam skatīt pielikumā veikto papildinājumu, kas iekrāsots zaļš).	Ņemts vērā un precizēts.
	Lūdzam pārskatīt Plāna projekta 3.3.1. sadaļu (īpaši 4. tabulu un investīciju aprakstus (50.-52. lpp)), aktualizējot to atbilstoši SKF.	Ņemts vērā un precizēts.
	Lūdzam papildināt Excel tabulu ar visām SKF plānā ietvertajām investīcijām, kas attiecas uz ēku sektoru.	Netiek ņemts vērā. Renovācijas plāna projekta 3.3.nodaļas 4.tabulā iekļauti visi SKF plāna pasākumi un investīcijas. Savukārt MS Excel fails (4.pielikums ir anketēšanas rezultāti).
	Lūdzam pārskatīt teikuma redakciju PDF datnē (59. lpp): “Valsts un pašvaldību budžeta resursi un iedzīvotāju maksātspēja nav pietiekami, lai nodrošinātu nacionālā ēku fonda atjaunošanai nepieciešamās investīcijas, kas vajadzīgas ES klimata mērķu sasniegšanai līdz 2050. gadam.”, akcentējot īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa ieguvumus, kādi tiks iegūti, atjaunojot nacionālā ēku fondu.	Netiek ņemts vērā. Ņemot vērā nepieciešamās investīcijas nav iespējams sasniegt ES klimata mērķus līdz 2050. gadam.
	Lūdzam pārskatīt un precizēt informāciju Plāna projekta 3.3.2. sadaļā. Mērķi, kuriem novirzāms Emisijas kvotu izsolišanas instrumenta ietvaros pieejamais finansējums, ir noteikti Klimatnoturības un ekonomiskās ilgtspējas likuma 14. panta pirmajā daļā, līdz ar to aicinām pārskatīt, vai norādītais uzskaitījums nebūtu papildināms. Tāpat lūdzam precizēt norādīto Emisijas kvotu izsolišanas instrumenta darbības uzsākšanas laiku no 2012. gada uz 2016. gadu. Attiecībā uz Modernizācijas fonda pasākumiem lūgums norādīt, ka norādītie prioritārie atbalsta virzieni ir periodā no 2023. - 2027. gadam, kā tas norādīts attiecīgajos Ministru kabineta noteikumos, kas nosaka Modernizācijas fonda darbības kārtību un daudzgadu darbības programmu.	Ņemts vērā un precizēts.
	Lūdzam aktualizēt Excel failā ietvērto informāciju:	Ņemts vērā un precizēts. Papildināta renovācijas plāna projekta 3.3.2. nodaļa. MS Excel fails

	· Emisijas kvotu izsolīšanas instrumenta finansēto projektu atklāts konkurss “Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un pašvaldību policijas institūciju ēkās” – norisinās konkursa pirmās kārtas ietvaros apstiprināto projektu īstenošana. Līdz 09.07.2026. norisinās projektu iesniegumu pieņemšana konkursa otrās kārtas ietvaros; · Modernizācijas fonda finansēto projektu atklāts konkurss “Atjaunīgo energoresursu izmantošanas veicināšana daudzdzīvokļu ēkās, valsts un pašvaldību ēkās un energokopienās” – konkurss ir apstiprināts ar Ministru kabineta 2026. gada 17. februāra noteikumiem Nr. 74. Konkursa pirmās kārtas ietvaros projektu iesniegumu iesniegšana norisinājās no 01.04.2026. - 01.06.2026. Pēc projektu iesniegumu iesniegšanas termiņa noslēgšanās tiks uzsākta projektu iesniegumu vērtēšana. Attiecīgi lūdzam pārcelt pasākumu uz sadaļu “Īstenotās rīcībpolitikas”. · Emisijas kvotu izsolīšanas instrumenta finansēto projektu atklāts konkurss “Sabiedrības izpratnes veicināšana par klimatneitralitātes un klimatnoturības nozīmi un iespējām” – konkursa ietvaros projektu iesniegumu iesniegšana norisinājās no 01.07.2025. - 01.09.2025. Norisinās konkursa ietvaros apstiprināto projektu īstenošana. Attiecīgi lūdzam pārcelt pasākumu uz sadaļu “Īstenotās rīcībpolitikas”.	(4.pielikums ir anketēšanas rezultāti).
	SKF pasākums C1.B.II. “Atbalsts mazaizsargātām mājāsaimniecībām maza mēroga energoefektivitātes pasākumu īstenošanai un privātmāju atjaunošanai” mērķī svītrot “modernizēt ēku tehniskās sistēmas”, ņemot vērā, ka atbalsts ir plānots maza mēroga energoefektivitātes pasākumu veikšanai.	Netiek ņemts vērā, jo pasākuma mērķis izkopēts no Sociālā klimta fonda plāna (MK 2026. gada 21. maija rīkojums Nr. 284).
2026.06.02. Ekodoma (Gatis Žogla)	Dzīvojamo ēku platības nesakrīt ar Valsts zemes dienesta datiem.	Pieņemts zināšanai. Datu atšķirības skaidrojamas ar izvēlētajiem datu atlases kritērijiem. Renovācijas plāna projektā izmantoti Valsts zemes dienesta apkopotie un iesūtītie dati par dzīvojamām un nedzīvojamām ēkām, kas tiek apkurinātas un kuru kopējā lietderīgā platība $\geq 50 \text{ m}^2$. Citos avotos var būt apkopoti Valsts zemes dienesta dati, t.sk., arī par neapkurināmām ēkām un ņemot vērā platību, kas ir mazāka par 50 m^2 .
	Primārās enerģijas faktori atšķiras: 2.pielikuma 14., 15. tabulas un 3.pielikuma 7.tabula	Pieņemts zināšanai. Dati atšķiras, jo ir dažādi datu avoti. Renovācijas plāna projekta 2.pielikuma 14. un 15. tabulas dati balstīti uz MK noteikumos norādītajām vērtībām. Šis ir obligāts rādītājs, ko EK prasa uzrādīt. Savukārt 3.pielikuma 7.tabulā ir uzrādītas faktiskās pārrēķinātās vērtības, kas izmantotas Ceļveža izstrādei.
	2.2.Nacionālais ceļvedis nodaļā tekstā norādītās renovējamo ēku platības ievērojami pārsniedz platības, kuras norādītas 1.tabulā.	Renovācijas plāna projekta 2.2. nodaļā tika aprakstīts kopējais renovējamo ēku skaits no 2027.-2050. gadam, bet Ceļveža tabulā uzrādīts 2030., 2040. un 2050. gadā renovējamo ēku skaits. Ņemts vērā un teksts sadalīts starp 2.2. un 7.nodaļu.
	4.nodaļā teikts, ka vajag 32,33 miljardus EUR, lai renovētu ēkas un investīciju apjoms noteikts balstoties uz 439,67 EUR/m2 izmaksām. Tad sanāk, ka jārenovē līdz 2050.gadam 73,532 miljoni m2 ēku. Šī platība sakrīt	Pieņemts zināšanai. Renovācijas plāna projekta 4.nodaļā un 3. pielikumā aprakstīta metodika

2026.05.26. un 06.02. LSGŪTIS (Ilmārs Bode, Dainis Ģeģers)	ar 2.2.Nacionālais ceļvedis tekstā norādīto. Pēc datiem sanāk, ka līdz 2050.gadam jārenovē 57,1% dzīvojamo ēku un 81,2% nedzīvojamo ēku. Šie skaitļi šķiet pārāk lieli (ņemot vērā, ka daļu no ēkām nav pamatoti renovēt un daļa no ēkām jau ir renovētas; īpaši tas attiecas uz nedzīvojamo ēku sektoru). Principā sanāk, ka līdz 2050.gadam jārenovē visas ēkas, kurās to var darīt?	ceļveža izstrādei. Renovācijas apjomi ir ievērojami, bet aprēķināti saskaņā ar ES noteiktajiem sasniedzamajiem mērķiem 2050. gadam.
	Ēku renovācijas trajektorijas izstrādātas balstoties uz 2020.gada ēku platībām Latvijā. Kāpēc tas netiek darīts ar jaunākiem datiem? 1.1.nodaļā “Ēku fonda raksturojums” tiek uzrādīti ēku platību dati uz 2025.gadu.	Pieņemts zināšanai. Renovācijas plāns jāizstrādā atbilstoši ES <i>Direktīvas 2024/1275</i> un EK izvirzītajām prasībām, t.sk., EK noteiktajai prasībai par bāzes periodu izvēlēties 2020. gadu.
	3.pielikumā (80.lpp.) ir teksts “Metodika izstrādāta, balstoties uz informāciju, kas iegūta no vairākiem publiski pieejamiem avotiem, uz kuriem ziņojumā ir sniegtas atsauces. SIA “RIX Dimensija” (turpmāk – Izpildītājs) nav veicis visu šo avotu detalizēto pārbaudi vai neatkarīgu sniegtās informācijas verifikāciju.”. Pētījumu izstrādātājam ir pienākums veikt sniegto datu pārbaudi un verifikāciju, ka pastāv iespēja to darīt.	Pieņemts zināšanai. Renovācijas plāna izstrādes laikā veikta datu veritifikācija atbilstoši pieejamiem resursiem un iespējām.
	2.1.nodaļā “ES noteiktās prasības” 13.attēls ir maldinošs. Attēlā teikts, ka tur noteiktas prasības līdz 2050.gadam, bet lielākais gada skaitlis, kas parādās attēlā ir 2033.gads. Attēlā teikts, ka līdz 31.12.2026. jābūt saules enerģijai nedzīvojamās ēkas ar platību virs 250 m ² , bet vēlākos gada skaitļos prasības ir mazākas. Attēla kreisajā pusē pie jaunbūvēm buliņas tiek vērstas pretējā virzienā (no vēlākā gada skaitļa uz jaunāko). Attēls ir veidots ar MI palīdzību, līdz ar to tur trūkst pareizu garumzīmju. Tā kā attēlu veidojis MI, tad arī tur iekļautās informācijas pareizība ir apšaubāma.	Pieņemts zināšanai. Renovācijas plāna 2.1. nodaļas 13. attēls izstrādāts ar MI palīdzību, taču satur pareizu informāciju, kas atbilst <i>Direktīvā 2024/1275</i> noteiktajām prasībām.
	Nav īsti saprotams, kāds ir dokumenta mērķis. Atskaitīties par direktīvu, vai reālam darbam?!	Pieņemts zināšanai. Renovācijas plāna izstrāde noteikta kā obligāta prasība katrai dalībvalstij. Renovācijas plāns jāizstrādā atbilstoši ES <i>Direktīvas 2024/1275</i> un EK izvirzītajām prasībām, un tas ir daļa no NEKP 2021-2030.
	Pirmkārt, tādi dati, kā piemēram, daudzdzīvokļu ēku skaits. Līdz šim vairākos saistošos dokumentos, pamatojoties uz valsts Statistikas datiem, bet Valsts Statistikas pārvalde vairs nevāc figurēja ap 38 tūkst. mājas, šeit 28 tūkst. mājas. Privātās mājas ap 360 tūkst., šeit 170 tūkst.	Pieņemts zināšanai. Datu atšķirības skaidrojamas ar izvēlētajiem datu atlases kritērijiem. Renovācijas plāna projektā izmantoti Valsts zemes dienesta apkopotie un iesūtītie dati par dzīvojamām un nedzīvojamām ēkām, kas tiek apkurinātas un kuru kopējā lietderīgā platība ≥ 50 m ² . Citos avotos dati var būt apkopoti pēc citiem atlases kritērijiem.
	Latvijā, salīdzinot ar citām valstīm, ēku renovācijā ir liela atpalicība. Iemeslus tam var minēt daudz, bet nevar noliegt valsts labas rīcības politikas trūkumu, visu valsts struktūru saskaņotības trūkumu.	Pieņemts zināšanai.
	Plānots renovēt 1000 mājas gadā, kā to panāksim?! Lai neturpinātos kā līdz šim un to panāktu, jābūt metodikai! Ir arī tādas mājas, kuras skaitās, bet tur vairs nav ko renovēt.	Pieņemts zināšanai. Apraksts veikts Renovācijas plāna projektā.
	LSGŪTIS ieskatā nepieciešams paplašināt Plāna Ievadā; - būtu nepieciešams norādīt cik ēkas ir privātmājas un cik ir daudzdzīvokļu mājas, kā arī sadalīt individuālā apkure un centrālizēta siltumapgāde. - Precizēt pirmajā rindkopā norādītos patēriņus, kas šobrīd ir pretrunā ar 12.lapaspusē norādīto informāciju “ Dzīvojamo ēku telpu apkure galvenokārt balstās uz dabasgāzi, kas veido aptuveni 39% no kopējā enerģijas patēriņa. Nafta kā otrs nozīmīgākais fosilais kurināmais veido 11%, savukārt ogļu īpatsvars sasniedz aptuveni 3%.”	Netiek ņemts vērā. Renovācijas plāns (saturs, struktūra, rādītāji) veidots atbilstoši ES <i>Direktīvas 2024/1275</i> un EK izvirzītajām prasībām. Papildus rādītāji (ārpus EK prasībām) nav analizēti laika un cilvēkresursu trūkuma dēļ. Pietam tāda detalizācija ir ārpus Renovācijas plāna tvēruma. Ievadā aprakstīta situācija ES, bet 1. nodaļā – situācija

	12.lapaspuse 1 rindkopa "Viens no galvenajiem iemesliem, kāpēc Latvijā mājāsaimniecību radītās emisijas no mājokļu apkures un dzesēšanas ir zemākas nekā Lietuvā un vidēji ES, ir augstais atjaunīgo energoresursu izmantošanas īpatsvars apkurei un dzesēšanai (2024. gadā 61,4%)."	Latvijā. Pietam analizēti atšķirīgi rādītāji ar dažādām mērvienībām.
	1.2.2. punktā Norādīt cik jauna dzīvojamā fonda tiek uzbūvēts pa gadiem pēdējos piecos gados, norādot energoefektivitātes klases.	Netiek ņemts vērā. Renovācijas plāns (saturs, struktūra, rādītāji) veidots atbilstoši ES <i>Direktīvas 2024/1275</i> un EK izvirzītajām prasībām. Ēku struktūra pēc būvēšanas gada redzama 1.a. attēlā. Papildus rādītāji (ārpus EK prasībām) nav analizēti laika un cilvēkresursu trūkuma dēļ.
	13.2. punktā norādīts "Latvijā fosilo energoresursu ieguve nenotiek, jo valstī nav naftas, dabasgāzes vai ogļu atradņu un ieguves rūpniecības. Tomēr tiek iegūta kūdra un ievērojamā apjomā ražots biomasas kurināmais – cietā, šķidrā un gāzveida formā (koksne, granulas, biogāze, biodegvielas), kā arī atjaunīgā elektroenerģija un siltumenerģija. Savukārt trūkstošā enerģijas daļa tiek nodrošināta ar importu. Nav saprotams, kas domāts ar Tomēr tiek iegūta kūdra, kūdras telpu apsildē Latvijas republikā vairāk neizmanto. Koksne un granulas, nav jaizdala atsevišķi, tās ir koksnes kurināmais vai arī jānorāda šķelda, koksnes granulas... Varētu arī norādīt cik Latvijas republikā ir šķelda, granulas, biogāze %, vēl apsilde plaši tiek izmantota elektrība (siltumsūkņi, centralizēta siltumapgāde uz elektrību...) tas arī būtu jānorāda % no kopīgā apjoma. Papildus vajadzētu papildināt, cik mēs saražojam Vēja, saules elektroenerģiju, kas pašu saražota un izmantota ēku apsildē.	Netiek ņemts vērā. Renovācijas plāna 1.3.2. nodaļā analizēti Latvijā kopumā pieejamie energoresursi un to patēriņš mājāsaimniecībās. Dati par kūdras ir balstīti uz kopējo statistiku Latvijā. Dati izmantoti un analizēti tādā struktūrā un detalizācijas pakāpē, kā tie pieejami CSP. Saražotā AER atspoguļota 1.3.2. nodaļas 11. attēlā, bet patēriņš 1.3.2. nodaļas 9. attēlā. Padziļinātāka analīze nav veikta, jo tā ir ārpus Renovācijas plāna tvēruma un direktīvas prasībām.
	Dokumentā ir atsauce uz gāzu emisijas samazināšanu, bet nav neviena norāde, par Latvijas Republikā saražoto "zaļo" enerģiju- elektrību, biometānu, zaļo siltumu, kas saražots no atjaunīgajiem energoresursiem. Zaļo sertifikātu ieviešanu nosaka Eiropas Direktīva 2023/2413. Iespējams iegūt arī atlikumsiltumu, piemēram datu centriem, kas ir "zaļais" siltums. Par atlikumsiltumu vispār nav nekas minēts.	Netiek ņemts vērā. Renovācijas plāna 1.3.2. nodaļas 11. attēlā atspoguļoti CSP dati par biomasu. Detalizētāk dati nav analizēti, jo ir ārpus Renovācijas plāna tvēruma un direktīvas prasībām.
2026.06.03. Latvijas Arhitektu savienība (Una Klapkalne)	LAS ieskatā Projekts pārsvarā aplūko renovāciju kā energoefektivitātes un klimata politikas instrumentu, nepietiekami integrējot arhitektūras kvalitātes, dzīves kvalitātes, kultūrvides, pieejamības un telpiskās attīstības aspektus.	Ņemts vērā un precizēts.
	Arhitektūras kvalitātes kritēriju trūkums. Projektā nav definēti arhitektūras kvalitātes mērķi, kritēriji vai vērtēšanas sistēma renovācijas projektiem. Renovācijas rezultāts tiek vērtēts galvenokārt pēc energosnieguma rādītājiem, savukārt nav paredzēti kritēriji: • telpiskajai kvalitātei; • funkcionālajai kvalitātei; • estētiskajai kvalitātei; • publiskās ārtelpas kvalitātei; • sociālajai ietekmei; • kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanai. Tas neatbilst Arhitektūras stratēģijā noteiktajam principam, ka būvētās vides kvalitāte ir sabiedriska vērtība un ilgtspējīgas attīstības priekšnoteikums.	Netiek ņemts vērā. Minētie ieteikumi par kritērijiem ir ārpus Renovācijas plāna tvēruma.
	Dzīves kvalitātes un labbūtības dimensijas nepietiekama integrācija. ACE un Prāgas deklarācija uzsver, ka pieejams mājoklis nedrīkst tikt radīts uz kvalitātes rēķina un ka mājokļu politika ir cieši saistīta ar cilvēku	Pieņemts zināšanai. Prasības apgaismojumam un ventilācijai aprakstītas Renovācijas plānā 2.1.

	veselību, labbūtību un sociālo kohēziju. Projektā trūkst mērķu un indikatoru, kas novērtētu: • iekštelpu komfortu; • dienasgaismas pieejamību; • ventilācijas kvalitāti; • akustisko komfortu; • universālā dizaina principu ievērošanu; • iedzīvotāju veselības un labbūtības ieguvumus pēc renovācijas.	nodaļā. Tāpat aprakstīts, kā mājokļu kvalitāte un ēku atjaunošana var ietekmēt iedzīvotāju dzīves kvalitāti, veselību un darbaspējas.
	Nepietiekama uzmanība mājokļu funkcionālajai modernizācijai. Projekts galvenokārt koncentrējas uz enerģijas patēriņa samazināšanu, taču renovācija būtu jāizmanto arī dzīvojamā fonda funkcionālai transformācijai. LAS ieskatā nepieciešams paredzēt atbalstu: • dzīvokļu plānojumu pielāgošanai mūsdienu vajadzībām; • pieejamības uzlabošanai senioriem un cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem; • liftu izbūvei; • koplietošanas telpu attīstībai; • ēku pielāgošanai dažādiem dzīves cikla posmiem.	Pieņemts zināšanai. Minētie ieteikumi jau pieejami pašlaik īstenotajā valsts politikā un pasākumos.
	Kultūrvēsturiskā mantojuma un vietas identitātes nepietiekama integrācija. Projektā nav pietiekami attīstīta pieeja kultūrvēsturiskā ēku fonda renovācijai un arhitektūras mantojuma saglabāšanai. Nepieciešams: • izstrādāt diferencētus renovācijas principus vēsturiskajām ēkām; • paredzēt īpašus atbalsta instrumentus kultūrvēsturiskajam fondam; • integrēt kultūrvēsturiskās vērtības renovācijas rezultātu novērtēšanā.	Pieņemts zināšanai. Renovācijas plānā atrunāts, ka dalībvalstis var nolemt minimālos energosnieguma standartus nepiemērot ēkām, ko oficiāli aizsargā kā daļu no klasificētas vides vai to īpašās arhitektūras vai vēsturiskās vērtības dēļ, vai citas kultūras mantojuma ēkas, tiktāl, cik atbilstība standartiem nepieņemami izmainītu to raksturu vai izskatu, vai ja to renovācija nav tehniski vai ekonomiski iespējama. Precīzāki noteikumi un nosacījumi ir ārpus Renovācijas plāna tvēruma. Renovācijas plāna 3.3. nodaļā arī aprakstīta rīcībpolitika energoefektivitātes veicināšanas pasākumiem kultūras infrastruktūrā.
	Dzīves cikla pieejas nepilnīga piemērošana. Projektā pieminēts dzīves cikla emisijas, tomēr nav izstrādāti mehānismi: • oglekļa pēdas novērtēšanai visā ēkas dzīves ciklā; • atkārtotai būvmateriālu izmantošanai; • aprites ekonomikas principu ieviešanai; • esošo konstrukciju saglabāšanas izvērtēšanai.	Pieņemts zināšanai. Minētie ieteikumi ir ārpus Renovācijas plāna tvēruma.
	Kvalitatīvas ārtelpas un apkārtnes nozīmes nepietiekams izvērtējums. Prāgas deklarācija uzsver, ka kvalitatīvs mājoklis ietver arī piekļuvi pakalpojumiem, zaļajai infrastruktūrai un publiskajai ārtelpai. Projektā būtu jāparedz: • kvartālu pieejas attīstība; • zaļās infrastruktūras integrācija; • bērnu rotaļu un kopienas telpu attīstība; • lietusūdens apsaimniekošanas risinājumi;	Netiek ņemts vērā. Minētie ieteikumi ir ārpus Renovācijas plāna tvēruma un renovācijas būtības.

	• klimata noturības pasākumi. Projektēšanas kvalitātes veicināšanas mehānismu trūkums. Projektā nav paredzēti instrumenti kvalitatīvu projektēšanas risinājumu veicināšanai. LAS ieskatā nepieciešams: • veicināt arhitektūras konkursu izmantošanu; • noteikt projektēšanas kvalitātes kritērijus publiski finansētos projektos; • ieviest kvalitātes vērtēšanu papildus zemākās cenas principam; • veicināt integrētu projektēšanu.	Netiek ņemts vērā. Minētie ieteikumi ir ārpus Renovācijas plāna tvēruma.
	Renovācijas sociālās ietekmes novērtēšana. Projekts koncentrējas uz enerģijas un finanšu rādītājiem, bet nepietiekami izvērtē renovācijas sociālo ietekmi. Projektā būtu jāparedz indikatori: • iedzīvotāju apmierinātībai; • veselības uzlabojumiem; • sociālajai integrācijai; • mājokļu pieejamībai; • reģionālās attīstības ietekmei.	Netiek ņemts vērā. Minētie ieteikumi par indikatoriem ir ārpus Renovācijas plāna tvēruma. Renovācijas plāns (saturs, struktūra, rādītāji) veidots atbilstoši ES <i>Direktīvas 2024/1275</i> un EK izvirzītajām prasībām. Renovācijas plāna mērķis nav vērtēt sociālo ietekmi no ēku atjaunošanas. Renovācijas plānā sniegts neliels apraksts par to, kā mājokļu kvalitāte būtiski ietekmē iedzīvotāju dzīves kvalitāti, veselību un darbaspējas.
	No iepriekš minētā LAS secina, ka Projekts būtu jāpapildina, pārejot no šauri fokusētas energoefektivitātes un siltumapgādes risinājumu pieejas uz visaptverošu būvētās vides kvalitātes pieeju. Renovācijas galvenajam mērķim jābūt ne tikai enerģijas patēriņa samazināšanai, bet arī kvalitatīvas, veselīgas, pieejamas, ilgtspējīgas un arhitektoniski vērtīgas dzīves vides radīšanai.	Ņemts vērā un precizēts. Papildināta Renovācijas plāna projekta 3.3.nodaļa.
	Projekta pilnveidē ieteicams integrēt Arhitektūras stratēģijas principus, Jaunā Eiropas “Bauhaus” vērtības un Prāgas deklarācijā noteikto principu: Ar Projektu radītā kvalitāte: Mājoklis, kas Uzlabo Labbūti (angļu valodā “Quality by Design: Housing that Enhances Well-Being”), nosakot arhitektūras kvalitāti kā vienu no centrālajiem renovācijas politikas mērķiem.	Ņemts vērā un precizēts. Papildināta Renovācijas plāna projekta 3.3.nodaļa.
	Papildus Projektā jānorāda demogrāfiskās un telpiskās prioritizācijas principi. Projektā nav definēts, kurās teritorijās renovācija rada vislielāko publisko ieguvumu ilgtermiņā (Rīga, reģionālie centri, sarūkošās teritorijas u.c.). Renovācijas politika nevar būt tikai enerģētikas politika – tai jābūt arī mājokļu, reģionālās attīstības un telpiskās plānošanas politikai. Tas būtu īpaši svarīgi sasaistē ar Latvijas ilgtspējīgas attīstības un reģionālās politikas mērķiem.	Pieņemts zināšanai. Renovācijas plānā aprakstīta rīcībpolitika un pasākumi, t.sk., labvēlīgāki atbalsta nosacījumi mazāk attīstītajiem reģioniem.
	Lūdzam organizēt dokumenta plašāku apspriešanu, ar infografikām un skaitļiem parādot plānoto pasākumu ietekmi uz valsts budžetu, un analizēt 2 ātrumu scenāriju – lielāks renovācijas ātrums un masveidība (šobrīd dokumentā ietverts), vai - lēnāks temps, koncentrējoties uz risinājumu vides un sociālo kvalitāti ar ilgtermiņa ietekmi uz iedzīvotāju labbūti.	Pieņemts zināšanai. Pasākumu ietekme atrunāta attiecīgo pasākumu MK noteikumos. Renovācijas temps atspoguļots, balstoties uz ES <i>Direktīvas 2024/1275</i> un EK izvirzītajām prasībām par sasniedzamajiem mērķiem konkrētos gados līdz 2050. gadam. Sabiedriskā apspriešana turpinās.
2026.06.08. Zaļā brīvība (Maksis Apinis)	Latvijas ēku fonda renovācijas mērķu sasniegšanai līdz 2050.gadam aprēķināts milzīgs nepieciešamo investīciju apjoms (32,33 mljrd. EUR), kas vēl pieaugs, ieskaitot inflāciju. Darba grupas sanāksmē notika neliela diskusija par šo izaicinājumu un Nacionālā ēku renovācijas plāna (turpmāk - Plāns) reālistiskumu - vai varam veidot Plānu, apzinoties, ka nav saprotams, kā to sasniegt. Aicinām Ekonomikas ministriju, izmantot Plānu, lai skaidri mudinātu Eiropas Komisiju rast Eiropas Savienības (ES) līmeņa ēku renovācijas finansēšanas programmu, tās īstenošanai apkopojot līdzekļus no dažādiem avotiem (gan kopīgiem	Pieņemts zināšanai. Renovācijas plāns (saturs, struktūra, rādītāji) un aprēķini veidoti pēc ES <i>Direktīvas 2024/1275</i> un EK noteiktajām prasībām. Tas ir ceļvedis ES noteikto mērķu sasniegšanai, ko pieprasa EK, kuru Latvija nevar izpildīt finansējuma dēļ. Renovācijas plānā tas ir atrunāts.

	aizņēmumiem, gan, piemēram, no ieņēmumiem, piemērojot "piesārņotās maksā" principu), saprotot, ka nacionālā līmenī mobilizēt tik liela apjoma līdzekļus nebūs iespējams. Aicinām neizmantojot mērķu izpildei nepieciešamo līdzekļu trūkumu (un būvniecības darbaspēka izaicinājumus, kas arī var tikt risināti), lai iestātos par kopējo ēku renovācijas mērķu samazināšanu. Ēku renovācijai bez emisiju samazināšanas ir arī vairākas citas kritiskas nozīmes - atkarības no importētiem fosilajiem energoresursiem mazināšana, kas uzlabos vietējo ekonomiku, mazinās ievainojamību no globāliem satricinājumiem, kā arī ēku tehniskās dzīvotspējas, iedzīvotāju drošības paildzināšanu. Protams, jāmin arī nepieciešamība ēkas pielāgot ekstremāliem laikapstākļiem, kas sagaidāmi aizvien biežāk klimata izmaiņu ietekmē, piemēram, pret karstuma viļņiem. Padomju laikā izbūvētā plašā ēku fonda atjaunošana valstī (kur lietderīgi) ir milzīgs, taču neizbēgams izaicinājums jebkurā gadījumā, arī bez 2050. gada klimatneitralitātes mērķa. Ēku renovācija ir jāskata kopsakarā ar atkarību no importētiem fosilajiem energoresursiem, izmaksām, ko šī atkarība rada un ieguvumiem ekonomikai šo importu mazinot. ES kopējais fosilā kurināmā imports 2025. gadā sasniedza aptuveni 880 EUR uz vienu iedzīvotāju, kopā 396 miljardus EUR. Savukārt, pārejai uz tīru enerģētikas sektoru pēc Eiropas Komisijas aplēsēm gadā nepieciešami 660 miljardi eiro publiskā un privātā finansējuma līdz 2030. gadam. Attiecīgi lielāko daļu no nepieciešamajiem ieguldījumiem pārejai uz tīru enerģētiku veido summa, kas līdzvērtīga tai, ko ik gadu iztērējam par importētiem fosilajiem energoresursiem, kas nav ekonomikā paliekoša investīcija. Saskaņā ar Starptautiskās Enerģētikas aģentūras ziņojumu ES 2025. gadā ietaupīja 60 miljardus dolāru (51,4 miljardus eiro), samazinot fosilā kurināmā importu. Arī Latvijas gadījumā ir iespējams veikt šādus aprēķinus, lai gūtu skaidrāku kopainu par izmaksām un blakus ekonomiskajiem, sociālajiem ieguvumiem pārejai uz tīru enerģētiku, šajā gadījumā konkrēti, īstenojot plašu ēku renovāciju. Esošajā Plāna redakcijā šie citi ieguvumi ir pieminēti, tomēr aicinām ietvert arī ieguvumu aplēses monetārā izteiksmē.	Pieņemts zināšanai. Augsta renovācijas apjoma rezultātā Latvijā un citviet ES, būvniecības nozares kapacitāte būs nepietiekama. Masveida renovācija ES veicinās būvniecības nozares pārkaršanu. Ņemts vērā un precizēts. Papildināta Renovācijas plāna projekta 3.3.nodaļa. Minētie ieteikumi attiecībā uz ieguvumu novērtēšanu monetārā izteiksmē pārsniedz Renovācijas plāna tvērumu un izstrādes termiņu. Renovācijas plāna 1.3.2. nodaļā aprakstīta energoresursu pieejamība.
2026.06.12. Latvijas arhitektu savienība (Una Klapkalne)	LAS piedāvā veikt sekojošas izmaiņas un papildinājumus: - Ievads (8. lpp.): Iestrādāta visaptverošā būvētās vides kvalitātes pieeja, New European Bauhaus vērtības un ACE/Housing Europe Prāgas deklarācijas princips "Quality by Design". Pievienots ieteikums izvērtēt 2 ātrumu scenāriju (ātrums/masveidība pret kvalitāti/labvērtību). - Pārskats par ēku fondu (13. lpp.): Pievienota nodaļa par Arhitektūras kvalitātes kritēriju trūkumu un nepieciešamību vērtēt telpisko, estētisko, funkcionālo kvalitāti un kultūrvēsturisko mantojumu. Tāpat integrēta telpiskā un demogrāfiskā prioritizācija (Rīga, reģioni, sarūkošās teritorijas). - Ceļvedis un Dzīves cikla pieeja (24. lpp.): Papildināts ar mehānismiem oglekļa pēdas novērtēšanai, aprites ekonomiku un esošo konstrukciju saglabāšanas izvērtēšanu. - Rīcībpolitikas un Finansēšanas mehānismi (34. lpp.): Iestrādāta pāreja iepirkumos no "zemākās cenas" uz kvalitātes vērtēšanas sistēmu, arhitektūras konkursu veicināšana, kā arī atbalsts mājokļu funkcionālai modernizācijai (lifti, vides pieejamība senioriem) un kvalitatīvai ārtelpai (kvartālu pieeja, zaļā infrastruktūra).	Ņemts vērā un precizēts. Papildināta Renovācijas plāna projekta 3.3.nodaļa. Netiek ņemts vērā. Renovācijas plāns (saturs, struktūra, rādītāji) veidots atbilstoši ES <i>Direktīvas 2024/1275</i> un EK izvirzītajām prasībām. Minētais ieteikums ir ārpus Renovācijas plāna tvēruma. Pietam, reģionālā demogrāfiskā prioritizācija jau tiek īstenota vairākos ES fondu ar energoefektivitāti saistītos pasākumos. Netiek ņemts vērā. Renovācijas plāna ceļvedī (2.1.nodaļā) aprakstītas ES <i>Direktīvas 2024/1275</i> prasības. Pieņemts zināšanai. Lai gan pasūtītājiem jau šobrīd ir iespēja iepirkumos noteikt augstākas kvalitātes prasības, pieejamo finanšu resursu ierobežojumi nereti kavē plašāku un kvalitatīvāku risinājumu

		ieviešanu. Mājokļu funkcionālai modernizācijai un kvartālu pieejai aprakstītais finansējums pieejams Renovācijas plāna projekta 3.3.nodaļā.
	• Uzraudzība un Sociālā ietekme (59. lpp.): Pievienoti sociālās ietekmes indikatori un aicinājums rīkot plašāku sabiedrisko apspriešanu, izmantojot uzskatāmas infografikas.	Netiek ņemts vērā. Renovācijas plāna 3.3.nodaļā aprakstīti ES fondu finansētie projekti. Balstoties uz MK noteikumos noteiktajām prasībām.
	IEVADS (Papildināt ar vispārējiem principiem un attīstības scenārijiem) Lai gan plāns sniedz precīzu un nepieciešamu ietvaru renovācijai kā energoefektivitātes un klimata politikas instrumentam, tajā ir nepieciešams integrēt plašāku, visaptverošu būvētās vides kvalitātes pieeju. Renovācija nedrīkst tikt skatīta tikai kā inženiertehnisks vai siltumapgādes risinājumu kopums. Tās galvenajam mērķim jābūt ne tikai enerģijas patēriņa samazināšanai, bet arī kvalitatīvas, veselīgas, pieejamas, ilgtspējīgas un arhitektoniski vērtīgas dzīves vides radīšanai, ievērojot Eiropas Komisijas rekomendētās New European Bauhaus vērtības un ACE/Housing Europe Prāgas deklarācijas principu “Quality by Design: Housing that Enhances Well-Being”. Rekomendācija stratēģiskajai izvērtēšanai (2 ātrumu scenārijs): Plāna pilnveides procesā ir nepieciešams analizēt un sabiedrībai skaidri demonstrēt divus alternatīvus attīstības scenārijus: 1. Masveidības un ātruma scenārijs: Lielāks renovācijas temps, koncentrējoties uz maksimālu ēku skaitu īsā laikā (pašreizējais dokumenta pamatvariants). 2. Kvalitātes un ilgtermiņa labbūtības scenārijs: Lēnāks, pārdomātāks temps, primāri koncentrējoties uz risinājumu vides, arhitektūras un sociālo kvalitāti, kam ir fundamentāla un ilglaicīga ietekme uz iedzīvotāju veselību un labbūtību. Valsts politikai būtu jāatrod optimāls līdzsvars starp šiem abiem scenārijiem, neupurējot telpisko un funkcionālo kvalitāti kvantitatīvo rādītāju dēļ.	Netiek ņemts vērā. Renovācijas plāna ievadā skaidrota ēku atjaunošanas nepieciešamība un tās nozīme. New European Bauhaus vērtības un ACE/Housing Europe Prāgas deklarācijas principi iekļauti Renovācijas plāna projekta 3.3.nodaļā. Renovācijas plāna projekta 2.2. nodaļā ir aprakstīts nacionālais ceļvedis, savukārt 7. nodaļā ir atspoguļotas renovācijas trajektorijas, kas izstrādātas, ievērojot Direktīvas (ES) 2024/1275 prasības. Līdz ar to nav pamatojuma izstrādāt alternatīvus scenārijus, jo plānā jau ir noteikts virziens un trajektorijas direktīvā noteikto mērķu sasniegšanai. Pietam, finansējums šo renovācijas trajektoriju īstenošanai nav pietiekams.
	PĀRSKATS PAR NACIONĀLO ĒKU FONDU Tirgus šķēršļi, nepilnības un prioritizācija PAPILDINĀJUMS — Telpiskā un demogrāfiskā prioritizācija] Pašreizējā plāna redakcijā trūkst skaidru demogrāfiskās un telpiskās prioritizācijas principu. Renovācijas politika nevar darboties atrauti no valsts kopējās telpiskās plānošanas — tai jābūt integrētai ar mājokļu un reģionālās attīstības politiku. Nepieciešams skaidri definēt, kurās teritorijās un reģionos publisko investīciju ieguldījums rada vislielāko publisko un sociālo ieguvumu ilgtermiņā, diferencējot pieeju starp: • Rīgu un Pierīgu (vislielākais iedzīvotāju un ēku blīvums); • Reģionālajiem centriem (ekonomiskās aktivitātes un pakalpojumu koncentrācijas vietas); • Sarūkošām teritorijām, kur nepieciešami specifiski, elastīgi un sociāli jutīgi mājokļu atjaunošanas risinājumi.	Pieņemts zināšanai. Diferencēta pieeja jau tiek piemērota ES fondu atbalsta pasākumos, piešķirot augstāku atbalsta intensitāti mazāk attīstītajiem reģioniem, lai mazinātu reģionālās attīstības atšķirības.
	Arhitektūras kvalitātes kritēriju un vides kvalitātes integrācija [JAUNA APAKŠNODAĻA — KVALITĀTES KRITĒRIJU TRŪKUMA NOVĒRŠANA] Saskaņā ar Latvijas Arhitektūras stratēģijā 2022–2027 noteikto principu, ka būvētās vides kvalitāte ir sabiedriska vērtība, renovācijas rezultātus nedrīkst mērīt tikai un vienīgi pēc energosnieguma un	Pieņemts zināšanai. Prasības apgaismojumam un ventilācijai aprakstītas Renovācijas plānā 2.1. nodaļā. Tāpat aprakstīts, kā mājokļu kvalitāte un ēku atjaunošana var ietekmēt iedzīvotāju dzīves

	siltumtehnikajiem rādītājiem. Plānā tiek iekļauts uzdevums izstrādāt un integrēt renovācijas projektu vērtēšanas sistēmā šādus kritērijus: 1. Telpiskā un estētiskā kvalitāte: Ēku fasāžu vizuālā tēla saglabāšana un uzlabošana, izvairoties no vienvēidīgiem un monotoniem siltināšanas risinājumiem, kas degradē pilsētvidi. 2. Funkcionālā kvalitāte un modernizācija: Atbalsts mājokļu pielāgošanai mūsdienu vajadzībām, tostarp dzīvokļu plānojumu transformācija, lifts izbūve, un koplietošanas telpu pilnveide. 3. Dzīves kvalitāte un iekštelpu komforts: Obligātu mērķu un indikatoru noteikšana attiecībā uz mikroklimatu pēc renovācijas (piespiedu ventilācijas un rekuperācijas sistēmu obligāta integrācija, dienasgaismas pietiekamība, akustiskais komforts). 4. Universālais dizains: Vides pieejamības uzlabošana senioriem, vecākiem ar bērnu ratiņiem un cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem. 5. Kultūrvēsturiskā mantojuma aizsardzība: Diferencētu renovācijas principu un īpašu finanšu atbalsta instrumentu izveide vēsturiskajām ēkām un kultūrvides objektiem, nodrošinot vietas identitātes saglabāšanu.	kvalitāti, veselību un darbaspējas. Renovācijas plāna projektā aprakstītas arī direktīvas prasības attiecībā uz kultūrvēsturisko mantojumu. Jau šobrīd daudz prasības ir noteiktas attiecīgos MK noteikumos un ES fondu atbalsta pasākumos. Katram ES fondu pasākumam ir noteikts konkrēts mērķis, kura sasniegšanas novērtēšanai tiek definēti attiecīgi rādītāji. Tomēr tas nenozīmē, ka projektu īstenošanas laikā netiek ņemti vērā arhitektūras un vides kvalitātes aspekti.
	CEĻVEDIS 2030., 2040., 2050. GADAM UN DZĪVES CIKLA PIEEJA [PAPILDINĀJUMS — APRITES EKONOMIKA UN DZĪVES CIKLA EMISIJAS] Lai pilnvērtīgi piemērotu dzīves cikla pieeju, plānā jāiestrādā konkrēti mehānismi, kas paplašina siltumnīcefekta gāzu emisiju vērtēšanu: • Oglekļa pēdas novērtēšana (Embodied Carbon): Oglekļa pēdas aprēķināšana un uzskaitē visā ēkas dzīves ciklā — ne tikai ekspluatācijas posmā, bet arī būvmateriālu ražošanas, transportēšanas un iestrādes fāzēs. • Esošo konstrukciju saglabāšana: Pirms lēmuma pieņemšanas par ēku nojaukšanu vai fundamentālu pārbūvi, obligāti jāveic esošo konstrukciju nestspējas un atkārtotas izmantošanas potenciāla izvērtējums, tādējādi samazinot jaunu resursu patēriņu. • Aprites ekonomikas principi: Atbalsta nosacījumos nepieciešams integrēti kritērijus kas veicina atkārtoti izmantojamu un pārstrādājamu būvmateriālu izmantošanu ēku renovācijā.	Pieņemts zināšanai. Renovācijas plāna projekta ceļvedis (t.sk. tajā atspoguļotie rādītāji) veidots atbilstoši ES <i>Direktīvas 2024/1275</i> un EK izvirzītajām prasībām. ES fondu atbalst pasākumos jau šobrīd ir definēta prasība, kas tiks ievēroti horizontālie principi “energoefektivitāte pirmajā vietā”, “klimatdrošināšana” un “nenodarīt būtisku kaitējumu”, kas atbilst Regulai 2020/852 par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un normatīvajiem aktiem vides jomā. Renovācijas plāna projekta ietvaros tas jau ir aprakstīts.
	PLĀNOTĀS RĪCĪBPOLITIKAS, PASĀKUMI UN FINANSĒŠANAS MEHĀNISMI Projektēšanas un iepirkumu kvalitātes veicināšana [PAPILDINĀJUMS — PROJEKTĒŠANAS KVALITĀTES UN IEPIRKUMU SISTĒMAS REFORMA] Lai nodrošinātu augstvērtīgu rezultātu, publiskā un ES fondu līdzfinansējuma administrēšanas nosacījumos jāievieš šādi instrumenti: • Arhitektūras konkursu veicināšana: Kompleksiem pilsētvides, kvartālu un nozīmīgu publisko ēku renovācijas projektiem arhitektūras vai ideju konkursu rīkošana tiek noteikta kā prioritārs vai obligāts nosacījums atbalsta saņemšanai. • Kvalitātes vērtēšanas sistēma: Iepirkumu procedūrās tiks nodrošināta pāreja uz saimnieciski visizdevīgākā piedāvājumu, kurā kvalitātes kritērijiem (telpiskajiem, funkcionālajiem, estētiskajiem un integrētas projektēšanas pieejai) ir noteicošā loma, pilnībā atsakoties no dominējošā "zemākās cenas" kritērija arhitektūras un projektēšanas pakalpojumu iepirkumos (cenas kritērijs ir dominējošs, ja tā īpatsvars pārsniedz	Pieņemts zināšanai. Pasūtītājiem jau šobrīd ir iespēja iepirkumos noteikt augstākas kvalitātes prasības un piemērot kritērijus, kas veicina ilgtspējīgus un kvalitatīvus risinājumus. ES fondu atbalsta pasākumos tiek nodrošināts atbalsts arī kvartāla pieejas īstenošanai. Savukārt katra ES fondu atbalsta pasākuma nosacījumi un attiecināmās izmaksas tiek noteiktas, ņemot vērā Eiropas Savienības regulējumā noteiktās prasības, pasākuma mērķus un pieejamo finansējumu. Informācijas pieejama Renovācijas plāna projekta 3.nodaļā.

	50%). • Kwartālu pieeja un zaļā infrastruktūra: Atbalsta programmu ietvaros finansējums tiks paplašināts, lai ietvertu ne tikai pašas ēkas norobežojošās konstrukcijas, bet arī tai piegulošo publisko ārtelpu — zaļās infrastruktūras integrāciju, lietusūdens ilgtspējīgus apsaimniekošanas risinājumus, bērnu rotaļu un kopienas ārtelpu attīstību, tādējādi veicinot kopējo klimata noturību.	
	Sociālās ietekmes monitorings un sabiedrības līdzdalība [PAPILDINĀJUMS — SOCIĀLĀ IETEKME UN SABIEDRISKĀ APSPRIEŠANA] Papildus tīri finansiālajiem un enerģētikas rādītājiem (ietaupītās MWh, samazinātās izmaksas), plāna uzraudzības un monitoringa sistēmā tiek ieviesti jauni sociālie indikatori: • Iedzīvotāju vispārējā apmierinātība ar dzīves vides kvalitāti pēc renovācijas; • Sociālās integrācijas, kohēzijas un māsaimniecību drošumspējas rādītāji. Turpmākā rīcība: Ekonomikas ministrija sadarbībā ar partneriem organizēs plašāku un pieejamāku šī plāna sabiedrisko apspriešanu. Sabiedrībai tiks prezentēti vizuāli materiāli, infografikas un skaidri aprēķini, kas parāda plānoto pasākumu tiešo un netiešo ietekmi uz valsts budžetu, kā arī iedzīvotāju labklājību ilgtermiņā.	Pieņemts zināšanai. Renovācijas plāna projekta sabiedriskā apspriešana turpināsies līdz 2026. gada beigām, kad plāna galīgā versija tiks iesniegta EK. Renovācijas plāna projektā jau ir izklāstīti galvenie ēku atjaunošanas ieguvumi, tostarp energoefektivitātes uzlabošana, dzīves kvalitātes paaugstināšana un siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana, u.c.